

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI EDUKACJI, NAUKI I MŁODZIEŻY

(NR 118)

z dnia 23 października 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 118)

23 października 2013 r.

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Pawła Baucia (TR)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2014 (druk nr 1779) w zakresie:

- 1) części budżetowej 28 – Nauka,
  - a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
  - b) środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu nauki z zał. nr 4 i 15,
  - c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
  - d) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8 i 9,
  - e) programy wieloletnie w układzie zadaniowym z zał. nr 10;
- 2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, poz. 8 (w zakresie dot. nauki);
- 3) planów finansowych agencji wykonawczych z zał. nr 11,
  - a) Narodowego Centrum Nauki,
  - b) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju;
- 4) planu finansowego państwowego funduszu celowego z zał. nr 13 – Fundusz Nauki i Technologii Polskiej;
- 5) części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe,
  - a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
  - b) środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu szkolnictwa wyższego z zał. nr 4 i 15,
  - c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
  - d) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8 i 9,
  - e) programy wieloletnie w układzie zadaniowym z zał. nr 10;
- 6) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, poz. 8 (w zakresie szkolnictwa wyższego), 40 i 48;
- 7) części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk
  - wydatki z zał. nr 2,
  - dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8
  - środki europejskie na finansowanie projektów realizowanych przez PAN z zał. nr 15;
- 8) części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie,
  - a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
  - b) środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu oświaty i wychowania z zał. nr 4 i 15,
  - c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
  - d) dotacje podmiotowe, celowe i przedmiotowe z zał. nr 8 i 9;

9) części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny,

a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6.

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Jakubowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Marek Ratajczak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami, **Dariusz Atlas** dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów, **Marek Chmielewski** wiceprezes Polskiej Akademii Nauk, **Zdzisław Hensel** kanclerz Polskiej Akademii Nauk, **Marcin Pałys** rektor Uniwersytetu Warszawskiego, **Jolanta Kochańska** zastępca prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Kurzydłowski** dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, **Tomasz Bzukała** kierownik działu w Narodowym Centrum Nauki, **Janusz Reguski** doradca w Najwyższej Izbie Kontroli, **Waldemar Tłokiński** członek Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich, **Jan Szambelańczyk** przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, **Halina Miłaszewicz** dyrektor w Naczelnej Organizacji Technicznej, **Stanisław Różycki** wiceprezes Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego, **Andrzej Pfitzner** członek Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” oraz **Kinga Kurowska** przewodnicząca Rady Młodych Naukowców.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Muszyńska** i **Elżbieta Wojciechowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Otwieram posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Stwierdzam kworum. Serdecznie witam wszystkie osoby. Mam trzy sprawy, takie organizacyjne, informacje, a mianowicie, jutro będziemy debatować w sprawie referendum, które skrótowo nazywamy „o sześciolatkach” i przedstawiciele wnioskodawców tego referendum złożyli materiał dla naszej Komisji i ten materiał został wszystkim paniom i panom posłom do skrytek przekazany, bardzo proszę z nim się zapoznać przed debatą na sali plenarnej, prawdopodobnie ta debata się zaraz rozpocznie, ponieważ nie będzie innych głosowań; druga sprawa jest taka, że jeszcze nie wiem do końca, ale przyspieszyły się obrady, na razie wiem, że o godz. 20.00 mają być głosowania, na wszelki wypadek uprzedzam i bardzo proszę o zwięzłe wypowiedzi, chyba że zdecydowalibyśmy zrobić przerwę na głosowania i znowu powrócić, za dwie godziny, a wiemy, że będzie coraz trudniej nam się skupić.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2014, druk nr 1779, w zakresie: części budżetowej 28 – Nauka, planów finansowych agencji wykonawczych, Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, planu finansowego państwowego funduszu celowego – Fundusz Nauki i Technologii Polskiej, części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, pozycja 8, w zakresie dotyczącym szkolnictwa wyższego, pozycja 40 i 48, części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk, części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie, części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny.

Czy są uwagi do porządku? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny bez zmian. Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Proponuję łączne referowanie informacji oraz łączną dyskusję nad: częścią 28 – Nauka, nad planami finansowymi Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Funduszu Nauki i Technologii Polskiej, częścią 38 – Szkolnictwo wyższe, częścią 83 – Rezerwy celowe, pozycja 8 oraz pozycje 40 i 48 oraz częścią 67 – Polska Akademia Nauk. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła wniosek. Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania powyższych części. Bardzo proszę pana ministra Marka Ratajczaka o przedstawienie tych założeń budżetowych.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Marek Ratajczak:

Państwo przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, pan przewodniczący poprosił o zreferowanie łącznie trzech części budżetowych. Pozwolę sobie zaprezen-

wać, oczywiście, każdą z nich osobno, w takiej kolejności, jak numeracja na to wskazuje, oczywiście, najistotniejsze elementy.

Część budżetowa 28 – Nauka. Jeśli chodzi o dochody, to zostały one zaplanowane na poziomie 14.150 tys. zł. Pozwolę sobie przypomnieć to, na co roku zwracamy uwagę, że w wypadku zarówno Nauki jak i Szkolnictwa wyższego dochody mogą w wykonaniu dość istotnie różnić się od dochodów planowanych, ponieważ w znacznej mierze są one konsekwencją środków zwracanych do budżetu przez beneficjentów środków budżetowych i to jest zawsze z naszej strony tylko pewien szacunek skali środków, które z tego tytułu powinny do budżetu powrócić.

Jeśli chodzi o wydatki, to zostały one zaplanowane w wysokości 6.559.150 tys. zł, z czego ponad 5.000.000 tys. zł stanowią środki budżetu państwa, natomiast około 1.476.000 tys. zł środki z budżetu środków europejskich. W relacji do kwoty ujętej w ustawie budżetowej na rok 2013 jest to wzrost o ponad 100.000 tys. zł. Dodatkowo na Naukę planowane są środki w ramach Funduszu Nauki i Technologii Polskiej i tutaj przewidziano kwotę 188.700 tys. zł, co łącznie daje nam, jeżeli połączyć środki części 28 wraz z Funduszem Nauki i Technologii Polskiej kwotę 6.747.855 tys. zł, przy czym ta kwota może być jeszcze uzupełniona w trakcie roku o ponad 1.000.000 tys. zł z tytułu rezerw związanych z realizacją programów realizowanych w oparciu o środki europejskie.

Jeśli chodzi o wykorzystanie bardziej szczegółowe środków w ramach części – Nauka, to przede wszystkim są to oczywiście cele dotacyjne, przy czym środki dotacji podmiotowej są planowane przede wszystkim na działalność statutową. Jest to planowane na poziomie 1.859.764 tys. zł. Natomiast dotacje celowe, w tym dla Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju to 2.487.800 tys. zł. Ponieważ ten punkt drugi też obejmuje informację na temat planów finansowych obu naszych agencji, czyli Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, to jeśli chodzi o Narodowe Centrum Nauki, to przewidziano na dotację dla Narodowego Centrum Nauki kwotę 885.000 tys. zł, przy czym pozwolę sobie przypomnieć, że Narodowe Centrum Nauki przede wszystkim wydatkuje środki w ramach realizacji konkursów na granty z zakresu tak zwanych badań podstawowych. Natomiast, jeśli chodzi o Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, które jest przede wszystkim skupione na realizacji przedsięwzięć związanych z badaniami stosowanymi, to w ramach części 28 dotacja dla Narodowego Centrum Badań i Rozwoju obejmuje łącznie środki w kwocie 2.829.000 tys. zł. Oprócz tego również 855.316 tys. zł jest zaplanowane dla Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach części 38 – Szkolnictwo wyższe i wreszcie z rezerwy celowej NCBR będzie dysponowało kwotą 1.548.000 tys. zł.

To są najważniejsze wskaźniki, najważniejsze informacje, jeśli chodzi o budżet w części 28. Ponieważ na posiedzeniu podkomisji pojawiły się pewne kwestie dotyczące struktury budżetu z tego punktu widzenia, że po raz pierwszy w roku 2014 z części 28 minister nauki będzie musiał sfinansować składki z tytułu udziału Polski w programach CERN i w instytucie w Dubnej, wcześniej było to opłacane w ramach środków Polskiej Agencji Atomistyki, łącznie jest to ponad 120-130.000 tys. zł, w zależności od tego, jaki będzie kurs w momencie, gdy będziemy realizować te składki; ponieważ padło na posiedzeniu Komisji szczegółowe pytanie – składka na Dubną wynosi około 7.600 tys. dolarów rocznie, natomiast składka na CERN – ponad 29.000 tys. franków szwajcarskich, stąd łączna ta kwota, o której mówiłem, 120-130.000 tys. zł, w zależności od tego, jaki będzie kurs w momencie, gdy będziemy musieli te składki fizycznie, na rzecz obu instytucji przelewać. Na posiedzeniu podkomisji wspominałem również, bo wiem, że ta sprawa raz po raz jest dyskutowana, o celowości naszego dalszego udziału w Zjednoczonym Instytucie Badań Jądrowych w Dubnej. Podkreślałem, że kwestia ta była przez nas konsultowana z przedstawicielami środowiska naukowego, którzy podkreślali, że dostrzegają realne korzyści z tego, by Polska nadal w tym przedsięwzięciu, jakim jest instytut w Dubnej uczestniczyła, ponosząc jednak z tego tytułu określone koszty, chociażby wynikające z tej składki.

Jeśli chodzi o część 38, czyli Szkolnictwo wyższe, to dochody są zaplanowane na poziomie 5940 tys. zł. To znowu jest taka pozycja, gdzie, gdy będziemy dyskutować o wykonaniu budżetu na rok 2014, jest prawdopodobna dość istotna różnica, w zależności od tego,

jak będą ewentualnie bezpośredni beneficjenci zwracali środki do budżetu w wypadku niewykorzystania. Natomiast, jeśli chodzi o wydatki, to łącznie w dziele 803 zaplanowano je na poziomie 14.117.105 tys. zł, przy czym, oczywiście, głównie są to środki w budżecie ministra nauki i szkolnictwa wyższego, w kwocie ponad 11.600.000 tys. zł. W pozostałych siedmiu częściach budżetowych jest to łącznie około 2.500.000 tys. zł. Oprócz tego należy, mówiąc o szkolnictwie wyższym i planowanych wydatkach, doliczyć środki w ramach rezerw celowych. Jest to łącznie ponad 953.000 tys. zł z tytułu rezerwy związanej z realizacją drugiego etapu zwiększenia wynagrodzeń pracowników szkół wyższych oraz około 40.500 tys. zł z tytułu skutków zmian systemowych w szkolnictwie wyższym.

Chciałbym wyraźnie podkreślić, że w związku z tym w roku 2014 wydatki związane ze szkolnictwem wyższym wzrosną o ponad 1.500.000 tys. zł, jeżeli zsumujemy tę rezerwę, o której wspominałem, tudzież uwzględnione bezpośrednio w dotacji skutki przechodzące pierwszego etapu podwyżek, tego zrealizowanego w bieżącym roku.

Jeśli chodzi o strukturę wydatków, to podobnie, jak w przypadku części budżetowej 28 – Nauka, przede wszystkim są to wydatki o charakterze dotacyjnym. Dotacja podmiotowa, ta najistotniejsza z punktu widzenia szkół wyższych, w obszarze działalności dydaktycznej zaplanowana jest na poziomie ponad 8.427.000 tys. zł. Natomiast dotacja podmiotowa na pomoc materialną dla studentów i doktorantów w kwocie ponad 1.586.000 tys. zł. Przypominam, że obie te dotacje, na mocy obowiązującej ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym podlegają corocznej waloryzacji, która nie jest powiązana z liczbą studiujących, liczbą beneficjentów, ale ze zmianami inflacyjnymi. Natomiast właśnie w tej dotacji podmiotowej uwzględnianie są również skutki przechodzące pierwszego etapu podwyżek wynagrodzeń dla pracowników publicznych szkół wyższych.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe, to one są zaplanowane na poziomie ponad 303.000 tys. zł, przy czym planujemy zarówno w odniesieniu do nauki jak i szkolnictwa wyższego skoncentrowanie się na finansowaniu inwestycji już rozpoczętych, tak że są to środki związane z realizacją, kontynuacją programów wieloletnich, czyli „Budowa Kampusu 600-lecie Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego” oraz „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2015”, jak również inne zadania inwestycyjne w zakresie szkolnictwa wyższego, które zostały rozpoczęte na mocy wcześniej podjętych decyzji.

No i wreszcie część budżetowa 67, czyli Polska Akademia Nauk, przy czym pozwolę sobie przypomnieć, że ta część budżetowa obejmuje wyłącznie Polską Akademię Nauk w rozumieniu korporacji, w rozumieniu jednostek funkcjonujących bezpośrednio w strukturach – jeśli można tak powiedzieć – centrali Polskiej Akademii Nauk. Natomiast ta część budżetowa nie obejmuje instytutów Polskiej Akademii Nauk, które są finansowane w ramach omawianej wcześniej części 28.

Wydatki w części 67 – Polska Akademia Nauk zostały na rok 2014 zaplanowane na poziomie 78.151 tys. zł, to jest trochę mniej niż w roku 2013. W pozostałych dwóch prezentowanych wcześniej częściach budżetowych wydatki rosły w stosunku do roku 2013. Jeśli chodzi o część 67 jest to około 3000 tys. zł mniej, niż w 2013 r., ale – o tym też była mowa na posiedzeniu podkomisji – związane jest to z przekształceniami w strukturze Polskiej Akademii Nauk. Polska Akademia Nauk sukcesywnie realizuje zmiany strukturalne związane chociażby z liczbą funkcjonujących bezpośrednio w strukturach centrali Polskiej Akademii Nauk jednostek niemających osobowości prawnej, czyli nie działających na zasadach wyodrębnionych jednostek w postaci instytutów.

Jeśli chodzi o strukturę wydatków związanych z Polską Akademią Nauk, to są trzy podstawowe elementy – to jest działalność organów i korporacji uczonych, to jest ponad 18.000 tys. zł, działalność pomocniczych jednostek naukowych i innych jednostek organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk – ponad 31.000 tys. zł i pozostałe wydatki bieżące w kwocie około 24.500 tys. zł.

Natomiast inwestycje w tej części przewidziane, to jest kwota niecałe 4000 tys. zł i są to przede wszystkim inwestycje związane z – można powiedzieć – pracami remontowymi istniejących obiektów oraz związane ze zmianami w sferze infrastruktury informatycznej Polskiej Akademii Nauk. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Serdecznie dziękuję. Mam pytanie do pana Tomasza Bzukały z Narodowego Centrum Nauki, czy chciałby zabrać głos i poruszyć jakieś sprawy?

Kierownik działu w Narodowym Centrum Nauki Tomasz Bzukała:

Dziękuję, panie przewodniczący, może w kilku – kilkunastu zdaniach przedstawię objaśnienia do planu finansowego Narodowego Centrum Nauki. Jak wspomnieliśmy panie ministrowie, w projekcie ustawy budżetowej na 2014 r. zostało przewidziane 885.000 tys. zł na działalność Narodowego Centrum Nauki. W skład tych 885.000 tys. zł wchodzi trzy rodzaje dotacji, większość, czyli 841.000 tys. zł to dotacja celowa na zadania ustawowe Narodowego Centrum Nauki, czyli na organizowanie konkursów, na finansowanie projektów z zakresu badań podstawowych. W kwocie tej 573.000 tys. zł są przewidziane projekty, na które są podpisane umowy, a 268.000 tys. zł na projekty, które zostaną wyłonione w nowych konkursach. W roku 2014 Narodowe Centrum Nauki planuje ogłoszenie dwunastu konkursów dziewięciu rodzajów, czyli wszystkie konkursy, które do tej pory ogłaszaliśmy, a niektóre z nich nawet będą podwójnie ogłoszone w przyszłym roku.

Jeżeli chodzi o kwotę przeznaczoną na dotację podmiotową, czyli na bieżące koszty zarządzania zadaniami ustawowymi, to kwota ta wynosi 40.347 tys. zł. Dużą część stanowią wynagrodzenia dla ekspertów oceniających wnioski składane w konkursach oraz raporty końcowe. To jest 17.000 tys. zł, a na wynagrodzenia dla pracowników NCN przewidziano 7500 tys. zł. Niewielką część z 885.000 tys. zł, w kwocie 3500 tys. zł, przewidziano na koszty inwestycji związanych z funkcjonowaniem NCN. Kilkaset tysięcy zł zostanie przeznaczony na zakup komputerów, licencji programowych oraz na wyposażenie siedziby NCN, o ile taką uda się uzyskać.

Chciałbym podziękować panu przewodniczącemu oraz panu ministrowi, jak również państwu posłom za wsparcie dla NCN. Udało nam się po kilkunastu miesiącach uzyskać wzrost w zakresie wynagrodzeń osobowych. Wiem, że nie była to łatwa decyzja. Ten milion, myślę, nie zaważy wiele z punktu widzenia budżetu państwa polskiego, natomiast dla nas ma on ogromne znaczenie, bo przy tej liczbie wniosków, jakie mamy oraz umów w toku, trudniej byłoby funkcjonować nawet bez tego niewielkiego wsparcia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Ja również dziękuję bardzo. A tak, na marginesie, co z siedzibą?

Kierownik działu w NCN Tomasz Bzukała:

Jeżeli chodzi o siedzibę, kilka tygodni temu pan dyrektor Jaszczuk spotkał się z panem prezydentem Majchrowskim. Rozmowa była dość konkretna. Pan prezydent Majchrowski zaproponował nam potencjalną lokalizację siedziby, przy czym nie mogliśmy przyjąć tej oferty. W najlepszym razie ta oferta byłaby sztywna na obecną miarę cen i to naprawdę przy zawężeniu potrzeb, które mamy w tej chwili. Nie byłoby to z pewnością perspektywiczne, bo trudno sobie wyobrazić, żeby docelowo przyjąć lokal, który w tej chwili ledwo co spełnia wymagania. Zaproponowaliśmy inne rozwiązanie, nieruchomości, która jest z kolei za duża na potrzeby NCN, natomiast można by było wykorzystać tę nieruchomość we współpracy z jakimiś innymi instytucjami. Prezydent Majchrowski wyraził zainteresowanie i zadeklarował zaangażowanie w sprawę pozyskania tej siedziby, ale w tej chwili, jeżeli chodzi o harmonogram i kwoty, nie mogę podać nic wiążącego.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo za tę informację. Może trzeba sprzedać tę nieruchomość, jak jest w dobrej lokalizacji, dobrze sprzedać, będzie po problemie, będą finanse. Ale to inny temat.

Kierownik działu w NCN Tomasz Bzukała:

Panie przewodniczący, w takim razie trzeba by było od razu zrobić zmianę w projekcie ustawy budżetowej, bo jednak 3500 tys. zł na inwestycje, to trochę za mało.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dobrze, dziękuję bardzo. Bardzo proszę pana profesora Krzysztofa Kurzydłowskiego.

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju Krzysztof Kurzydłowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mieliśmy okazję trzy tygodnie temu mniej więcej przedstawić w szczegółach naszą działalność i plany na rok 2014, więc nie będę tego powtarzał. Jeśli będą jakieś pytania, to chętnie odpowiem.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo i bardzo jeszcze serdecznie proszę pana Marka Chmielewskiego, wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk.

Wiceprezes Polskiej Akademii Nauk Marek Chmielewski:

Panie przewodniczący, panie, panowie posłowie, pan minister podał, że to będzie w przyszłym roku suma niższa o około 3000 tys. zł. Jest to związane z likwidacją Centrum Badań Ekologicznych w Dziekanowie, tak że damy sobie radę z tym budżetem, jak będzie na poziomie ubiegłego roku, bo ta suma mniejsza wynika z likwidacji Centrum Badań Ekologicznych.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

No tak, entuzjazmu w głosie nie słyszałem, rozumiem, że każą, to „damy sobie radę”, ale może warto, żeby jednak te 3000 tys. zł jakoś zagospodarować. Będziemy myśleć.

Wiceprezes PAN Marek Chmielewski:

Na pewno byłoby to mile widziane, ale cóż zrobić?

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Proszę zatem posłów koreferentów. Bardzo proszę pana posła Witolda Czarneckiego.

Poseł Witold Czarnecki (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, na początek jedna drobna uwaga, dotycząca formy zapisywania przebiegu obrad naszej Komisji. Bardzo proszę, aby w stenogramie z obrad naszej Komisji zapisywano treść mojej wypowiedzi precyzyjnie. O co mi chodzi? Omawiając budżet operujemy z konieczności dużymi liczbami, np. milionami, miliardami, a nawet bilionami złotych. Ja przeważnie używam słowa „milion” i proszę tak zapisywać moje wypowiedzi. Jeżeli powiem, np.: „sto dwadzieścia trzy miliony zł” to proszę w stenogramie zapisać „sto dwadzieścia trzy” cyframi arabskimi i z dodatkiem słownym „milion”, pełne lub w skrócie, „mln”, i użyć odpowiedniego liczebnika. Wypowiedziane przeze mnie „sto dwadzieścia trzy miliony zł” do tej pory zapisywano tak: 123.000 tys. zł, cyfry arabskie i dodane „tys.” Jak się to czyta to jest to po prostu bełkot. Dlatego proszę zapisywać tak jak mówię, bo wtedy to jest łatwiejsze w odczytywaniu i w percepcji całego materiału. Mam nadzieję, że zostałem zrozumiany.

Wracając do zasadniczego tematu, to jest projektu budżetu na 2014 r. w części budżetowej 28 – Nauka oraz planów finansowych agencji wykonawczych, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i Narodowego Centrum Nauki, jak i Funduszu Nauki i Technologii Polskiej chciałbym zwrócić uwagę Wysokiej Komisji na fakt, że całkowity, planowany budżet w części 28 – Nauka, biorąc pod uwagę środki krajowe, środki europejskie i wpływy z Funduszu Nauki i Technologii Polskiej, wynosi 6.748.000 tys. zł i nominalnie jest wyższy od zeszłorocznego o 40.000 tys. zł, czyli realnie, oczywiście, ze względu na inflację, znacznie jest niższy. Przypomnę też, że w zeszłorocznych objaśnieniach Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zapisano, że „Istnieje możliwość uzupełnienia budżetu w części 28 o nakłady pochodzące z rezerw celowych”. Mówił o tym już dzisiaj pan minister. Tam zapisano, że środki budżetowe na Naukę przekroczą 7.500.000 tys. zł. W tym budżecie takiego zapisu nie ma, ale pojawiła się dzisiaj wypowiedź pana ministra, który deklaruje, że z rezerw celowych wykorzystamy jeszcze 1.000.000 tys. zł. Jak będzie? Pokaże przyszłość. Wszystko to będziemy wiedzieli dokładnie, jak w połowie przyszłego roku i w roku następnym będziemy oceniali wykonanie budżetu w części 28 – Nauka. Wtedy zobaczymy, czy sprawdzi się to, co mówił pan minister.

Wysoka Komisjo, w moim wystąpieniu pojawiają się oczywiście pewne dane, o których już mówił pan minister, ja jednak z całą pewnością będę inaczej stawiał pewne akcenty, tak żeby członkowie Wysokiej Komisji i nasi goście mogli sobie wyrobić na temat pro-

jektowanego budżetu bardziej racjonalny pogląd. Na początek chciałbym zwrócić uwagę Wysokiej Komisji na bardzo ważną rzecz. Wydatki w części budżetowej 28 – Nauka, w największym dziale 730 przekraczają 96% ogółu wydatków, a razem z działem 752 – Obrona Narodowa stanowią ponad 99% wszystkich wydatków zaplanowanych w części 28. Zapamiętajmy to. Dlatego też powiem kilka zdań dotyczących tego działu 730 i poszczególnych rozdziałów, bo wiem, że to jest najistotniejszy wydatek w budżecie.

W rozdziale 730, a więc największym, wydatki majątkowe zmalały z 317.000 tys. zł do 254.000 tys. zł. W rozdziale 73005 – Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych zmniejszono o ponad 22.000 tys. zł dotację podmiotową z przeznaczeniem na utrzymanie potencjału badawczego oraz specjalnych urządzeń badawczych. W rozdziale 73006 – Działalność upowszechniająca naukę przewidziano środki o prawie 2000 tys. zł mniejsze niż w projekcie ubiegłorocznym. W rozdziale 73007 – Współpraca naukowa z zagranicą przewidziano finansowanie – o czym też dzisiaj mówił pan minister – Instytutu Badań Jądrowych w Dubnej. Nie wiedziałem wcześniej, dzisiaj pan minister wyjaśnił, że rzeczywiście na ten instytut będziemy dawali 7000 tys. dolarów rocznie. Dziękuję za tę wypowiedź, tego nie znalazłem wcześniej w materiałach.

W rozdziale 73008 – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju wydatki zaplanowano w wysokości 2.661.000 tys. zł, w tym ze środków europejskich 1.432.000 tys. zł. Całkowite wydatki Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w części – 28, uwzględniając dział 752 – Obrona Narodowa, wyniosą zatem 2.829.000 tys. zł.

W rozdziale 73009 – Narodowe Centrum Nauki przewidziano dotację 885.000 tys. zł, a więc o 15.000 tys. zł mniej niż w projekcie zeszłorocznym.

Na pozostałą działalność w rozdziale 73095 przewidziano środki w wysokości 58.000 tys. zł, z czego ponad 31 na, cytuję: „Wsparcie systemu zarządzania badaniami naukowymi oraz ich wynikami”. Proszę powiedzieć króciutko, co to jest za system i na czym polega to „wsparcie”?

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, kilka słów o budżecie zadaniowym na rok 2014 w części 28 – Nauka. Budżet zadaniowy ujęto w trzech funkcjach: w funkcji 10 – Nauka polska, w funkcji 11 – Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic oraz w funkcji 22 – Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna. Biorąc pod uwagę fakt, że w części 28 na realizację zadań funkcji 11 i funkcji 22 przeznaczono śladowe środki, skupię się na funkcji 10, gdzie mamy dwa zadania: zadanie 10.1. – Prowadzenie badań naukowych oraz upowszechnianie, promocja i popularyzacja nauki, na co przeznaczono 3.591.000 tys. zł, oraz zadanie 10.2. – Wzmocnienie badań naukowych służących praktycznemu zastosowaniu, na co przeznaczono 2.932.000 tys. zł, w tym ze środków europejskich 1.476.000 tys. zł.

Jednym z mierników realizacji zadań 10.2. jest liczba patentów uzyskanych w Europejskim Urzędzie Patentowym, Urzędzie Patentowym Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej. W kolejnych latach budżetowych stawiono następujące cele: 37, 45, 54, 50, a obecnie 130 patentów uzyskanych w Europejskim Urzędzie Patentowym. Takie są cele, czyli widać bardzo znaczny postęp. Jeżeli chodzi o patenty uzyskane w Stanach Zjednoczonych, to było to kolejno: 31 – wcześniejszy budżet, potem – 38, 45, 62, a obecnie 120. Widzimy bardzo, bardzo znaczny skok w stosunku do poprzednich budżetów, poprzednich planów. To jest rzecz warta podkreślenia, bo widać, że tu jest wyraźny skok. Ale, z drugiej strony, musimy sobie uświadomić, że Niemcy zgłaszają kilkadziesiąt tysięcy patentów w tym urzędzie, a rejestrują kilkanaście tysięcy, przy naszych projektowanych 120. Jest to znaczny postęp, ale widzimy, jaka jest jeszcze przed nami daleka droga. Ale coś się ruszyło, jest jakaś jedna jaskółka.

Ostatnia sprawa, to Fundusz Nauki i Technologii Polskiej, gdzie zaplanowano wydatki w wysokości 189.000 tys. zł, czyli mniejsze o 61.000 tys. zł niż przewidziano w budżecie zeszłorocznym. W ubiegłym roku Fundusz z prywatyzacji pozyskał 183.000 tys. zł, ponadto prawie 11.000 tys. zł z odsetek i 12.000 tys. zł ze zwrotu niewykorzystanych środków. Biorąc pod uwagę fakt, że pozostawało wówczas na rachunku Funduszu 326.000 tys. zł z poprzednich lat, mieliśmy razem 530.000 tys. zł na koncie Funduszu. Zrealizowano budżet w wysokości 161.000 tys. zł. Zostało zatem na koncie, na koniec 2012 r., 369.000 tys. zł. Mam świadomość tego, że wpływ z prywatyzacji w przyszłym

roku będą niższe niż w latach ubiegłych. To jednak, moim zdaniem, nie usprawiedliwia, o czym pisano też w raporcie Najwyższej Izby Kontroli, niewydawania środków będących w dyspozycji.

Kończąc moją wypowiedź chciałem zauważyć, że całkowite nakłady na naukę spadły w relacji do PKB z poziomu 0,4% do 0,39%. Biorąc pod uwagę fakt, po pierwsze, że w Polsce finansowanie badań naukowych ze strony sektora przedsiębiorstw prywatnych jest wyjątkowo mizerne oraz, po drugie, że mimo możliwości pozyskiwania środków finansowych na badania naukowe z Unii Europejskiej nie odnotowujemy znaczącego wzrostu, a niekiedy, tak jak w tym wypadku, nawet spadek finansowania badań naukowych, to możemy stwierdzić, że rząd nie podjął żadnych działań – a nawet jeżeli podjął, to były one nieskuteczne – które dawałyby Polsce szansę na dokonanie skoku cywilizacyjnego i doprowadzenie do stworzenia gospodarki, która jest celem gospodarki europejskiej, gospodarki innowacyjnej, opartej na wiedzy. Tego dzisiaj w Polsce nie ma. Finansowanie badań naukowych to proces, a nie jednorazowy akt. I w wyniku tego, trwającego od kilku lat niedofinansowania badań naukowych – o czym już mówiłem w zeszłym roku – tworzy się pewna zapaść technologiczna, będąca, w moim najgłębszym przekonaniu, zagrożeniem dla rozwoju naszego kraju. Żadne zakłęcia tutaj nie pomogą, żadna jaskółka wiosny nie czyni. Jest to sytuacja naprawdę, bardzo, bardzo alarmująca. Dlatego też, biorąc to wszystko pod uwagę, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, że rząd miał możliwości takie, jakich nie miał przed tym rządem żaden inny rząd polski, bo jednak miał dostęp do potężnych środków z Unii Europejskiej, proponuję, żeby Komisja przyjęła następującą uchwałę: „Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży proponuje dla Komisji Finansów Publicznych uchwałę następującej treści: projekt budżetu w części 28 w całości opiniuje negatywnie”. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo panu posłowi. Proszę teraz pana posła Jerzego Żyżyńskiego, w odniesieniu do budżetu szkolnictwa wyższego.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, jeśli chodzi o szkolnictwo wyższe, to jest też element nauki. Sytuacja jest na pozór lepsza; tak jak powiedział pan minister, mamy rzeczywiście wyjątkowo wysoki wzrost nakładów na szkolnictwo wyższe. Trzeba przyznać, że w ujęciu załącznika nr 2 pierwszej tabeli, która mówi o działach budżetowych, to w dziale budżetowym 803 mamy wzrost najwyższy, jeśli chodzi o wszystkie części, to znaczy o 9,33%, łącznie ze środkami europejskimi 10,57%. Żaden inny dział nie wykazuje takiego wzrostu. Niemniej jednak trzeba podkreślić, że nakłady na szkolnictwo wyższe wciąż jeszcze nie osiągnęły poziomu, jaki w naszym kraju występował w latach poprzednich. Mieliśmy mianowicie w stosunku do Produktu Krajowego Brutto wskaźniki znacznie wyższe. Teraz udział tych wydatków w stosunku do PKB, bez środków europejskich, wynosi 0,76%, a ze środkami europejskimi – 0,8%. Proszę państwa, w porównaniu nawet z rokiem 2010, było ze środkami europejskimi 0,84%, bez środków europejskich 0,81%, a w latach 2005 -2006 było 0,98% – 0,92%, tak że mamy wciąż niestety lukę w porównaniu z tym, co już było wcześniej.

Trzeba powiedzieć tak: pomimo, że jest to wysoki wzrost, to są pewne elementy, na które pozwolę sobie zwrócić państwa uwagę i które oceniam negatywnie, jako koreferent. Pierwsza rzecz jest taka, jeśli chodzi o środki europejskie, że trzeba pamiętać, że środki europejskie są tylko na pewne, wybrane, specyficzne kierunki badań. Mianowicie jest to Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, w części 24 – Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego i także w części 38 – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, 449.000 tys. zł. To są właściwie dwa programy operacyjne, w których realizujemy tylko wycinkowe zadania, w stosunku tylko do niektórych beneficjentów tych środków. To natomiast nie poprawia sytuacji w szkolnictwie wyższym jako takim.

Jest realizowany pewien program projakościowy, mianowicie wyższe wyraźnie nakłady dla wiodących krajowych ośrodków naukowych. Także elementem tych działań projakościowych jest program – wczoraj dyskutowaliśmy o tym na posiedzeniu podkomisji – związany z tak zwaną ochroną praw autorskich, ten program „Antyplagiat”,

na który uczelnie wydają pieniądze. Pozwolę sobie zacytować list studentki, która mówi tak: »Wyrażam swoje zaniepokojenie o wyniki, które otrzymałam z programu antyplagiatowego, mianowicie 715 identycznych słów z jednego źródła. Fragmenty, które zostały podkreślone, to po prostu literatura z autorami i wydawnictwami, czyli po prostu bibliografia została zaliczona jako element powtórzeń, czy takie na przykład zdanie, jak: „Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań...”«. To przecież w wielu pracach magisterskich i licencjackich, które są w systemie, powtarza się taka fraza i ta fraza zostanie wypunktowana jako element plagiatowania, powtórzeń, itd. Po prostu te programy są bezwartościowe i niestety działanie urzędników państwowych wymuszające na uczelniach stosowanie, niby w ramach działań projakościowych, tych programów antyplagiatowych uważam za rzecz bardzo negatywną, wręcz skandaliczną po prostu.

Sprawa ośrodków wiodących w tych działaniach projakościowych. Jest coś takiego, co się nazywa *qualitative menagment*, czyli zarządzania projakościowe. Otóż, jak chcemy zarządzać projakościowo, to musimy rozpoznać te elementy systemu, gdzie jakość jest wadliwa i tam skierować strumień środków, żeby poprawić jakość. Nie jest działaniem projakościowym ładowanie pieniędzy do najlepszych, to nie jest działanie projakościowe. To jest wspieranie najlepszych. Oczywiście, najlepszych trzeba wspierać, zgadzamy się, ale to nie jest działanie projakościowe, jak chcemy poprawić jakość, to musimy, mówiąc językiem statystyki, działać na rozkład, na te elementy negatywne, żeby się rozkład zacieśnił, albo przesunął w prawo, żeby się ogólnie cały rozkład przesunął, żeby była wyższa jakość całego systemu, czyli trzeba rozpoznać, dlaczego jest zła jakość? Otóż, jest niepokojący objaw rzeczywistego stanu, mianowicie symboliczne jest to, że w 2007 r. najlepsza polska uczelnia, Uniwersytet Jagielloński znajdowała się w jednym z rankingów na pozycji 275, gdy w roku 2012 w tymże samym rankingu najlepszy był już Uniwersytet Warszawski, na pozycji 398. Wcześniej najlepszy był Uniwersytet Jagielloński na pozycji 275, a parę lat później najlepszy jest Uniwersytet Warszawski na pozycji 398, znacznie dalej. Jakie są przyczyny tego spadku pozycji polskich uczelni? Tu trzeba, żeby działać projakościowo, szukać przyczyn. Dlaczego naukowcy pracują nieefektywnie, w tym sensie, że ich prace nie są widziane w świecie? Trzeba kierować strumień środków do tych słabszych, przeciętnych i do najlepszych, żeby to wszystko szło do przodu. Otóż, proszę państwa, jednym z tego elementów są wynagrodzenia. Tu trzeba powiedzieć, że jednym z korzystnych efektów tego wzrostu nakładów na szkolnictwo wyższe jest skierowanie strumienia środków na wynagrodzenia. Tu rzeczywiście mamy element pozytywny; lepiej to niż nic, prawda? Wynagrodzenia są elementem tego programu wzrostu o 30% do 2015 r., teraz, w nominalnym tempie 9,14% rocznie, ale realnie będzie tylko wzrost 6,58%. Jest pozytywne, o czym mówił pan minister, że skutki przechodzące są uwzględnione. Bardzo dobrze, przynajmniej tyle, to znaczy, to jest dobrze, ale nie bardzo dobrze. Chciałem zwrócić uwagę, że o tym, jak jest w rzeczywistości, mówi pozycja tych najsłabszych, czyli doktorantów, adiunktów. Ich pozycja jest słaba, bo są w dolnej strefie zarobków. To jest rzecz, która może się niektórym wydawać niepopularna, ale chciałem zwrócić uwagę państwu, że jeżeli chcemy iść do przodu, jako kraj, to kraj musi wynagradzać swoje elity. Tutaj mamy elitę intelektualną, to jest ta młodzież, to są ci młodzi naukowcy. To jest elita intelektualna kraju. Jeśli chcemy, żeby była elita intelektualna, żeby tam szli najlepsi, to trzeba ich dobrze wynagradzać, to wtedy będą efekty. To byłoby działanie projakościowe dopiero. Tu, niestety, jest ta luka ciągle jeszcze niezrealizowana, ten program, jeśli chodzi o wynagrodzenia w szkolnictwie wyższym. Wiele, wiele lat temu była już ustawa, która nie jest realizowana. Nie będę powtarzał liczb, pan minister bardzo rzetelnie to przedstawił, wszelkie elementy pozytywne w samych liczbach, na tle innych. Ale to nie jest to, czego moglibyśmy oczekiwać. Toteż ja osobiście skłaniam się ku wnioskowi, żeby ocenić negatywnie tę część budżetową. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo i bardzo proszę, panie...

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Przepraszam bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Tak?

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Powiedziałem o tych elitach, jestem tu takim obserwatorem od pewnego czasu. Szanowni państwo, ale elitą narodu są także posłowie. Ze zgrozą dowiedziałem się, że od czternastu lat wynagrodzenia posłów nie były podnoszone. Żadna partia o tym oczywiście nie powie, ale ja jestem bezpartyjny, więc to mówię jako osoba bezpartyjna. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Ja ze zgrozą widzę zawsze odcinek, jaki dostaję, w porównaniu do wynagrodzeń, na przykład, moich kolegów na uczelni, więc na pewno nie będę optował za podniesieniem kwot wynagrodzeń dla posłów, przynajmniej przy tej sytuacji. Bardzo proszę pana posła Wiesława Suchowiejko.

Poseł Wiesław Suchowiejko (PO):

Rozumiem, panie przewodniczący, że mam przedstawić koreferat dotyczący Polskiej Akademii Nauk.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Tak. Bardzo proszę.

Poseł Wiesław Suchowiejko (PO):

Część 67 budżetu; wczoraj na posiedzeniu podkomisji omawialiśmy tę sprawę. Pytań i uwag było niewiele, satysfakcjonujące wyjaśnienia, ale, gwoli przedstawienia spraw szerzej, całej Komisji przypomnę, że budżet – chodzi o wydatki Polskiej Akademii Nauk na rok 2014 – kształtuje się, planowany jest, w kwocie 78.151 tys. zł, i to jest o 3,7% mniej niż budżet roku bieżącego. Pytania wynikały z materiału, jaki otrzymaliśmy, dotyczyły objaśnień projektu budżetu w zakresie części 67. Niestety, nie odpowiedziano nam na pytanie, które zadałem, dotyczące analizy Biura Analiz Sejmowych. Chodziło o przyczyny wzrostu wydatków w rozdziale 73010. Teraz już zapytam w ten sposób – czy po prostu chodzi o wzrost płac, na co mam nadzieję? Chciałem też zapytać o zatrudnienie w tym rozdziale. Jeżeli to nie jest wzrost wynagrodzeń, to jak ten wzrost wydatków o 4,7% będzie skonsumowany? Pytania dotyczyły też spadku wydatków w rozdziale 73011, o ponad 8% i 73095, tu o prawie 3%.

Jeżeli chodzi o czwartą kwestię, dyskusyjną, przydatność miernika, jakim jest udział publikacji w czasopiśmie objętych bazą SCOPUS, to minister Ratajczak satysfakcjonująco odpowiedział, ale jeżeliby państwo byli zainteresowani tą kwestią, to być może usłyszymy to i tutaj. Generalnie, po wyjaśnieniach, jakie usłyszałem, moja opinia jako koreferenta w części 67 – Polska Akademia Nauk do projektu budżetu państwa na rok 2014 była pozytywna. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję, otwieram łączną dyskusję nad tymi punktami.

Poseł Wiesław Suchowiejko (PO):

Przepraszam bardzo, panie przewodniczący, może jeszcze udzieli pan głosu, bo były jeszcze zadane pytania.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

A, tak, było pytanie bezpośrednie. Bardzo proszę.

Kanclerz PAN Zdzisław Hensel:

Dzień dobry. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, było pytanie dotyczące wzrostów w części 73010. Te wzrosty są konsekwencją wyborów nowych członków Akademii, które zostały dokonane w tym roku i to są skutki przechodzące na rok następny. I to jest jedna część tej kwoty, natomiast druga część tej kwoty wynika z takiej prozajicznej sytuacji: kończy się kadencja władz Akademii i są odprawy po prostu, więc tu nie można mówić o wzroście wynagrodzeń, szkoda, ale taka jest rzeczywistość. Natomiast w pozostałych częściach, jak zostało tutaj powiedziane wcześniej, dokonano restrukturyzacji w ramach struktury jednostek działających w Polskiej Akademii Nauk i muszę

co prawda trochę Wysoką Komisję uspokoić, że ten obszar badań nie ginie, on przechodzi po prostu do Instytutu Zoologii, natomiast struktura jako tak jest likwidowana i z tego tytułu są też pewne oszczędności w tej części, jak również zmieniamy w roku przyszłym sposób finansowania wydawnictw naukowych. Do tej pory było to finansowane z dotacji podmiotowej, przechodzimy na rozliczenie notami księgowymi. Wtedy, wydaje nam się, że będzie to dużo jaśniejszy obraz kosztów, jakie są związane z tymi publikacjami. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pani posłanka Krystyna Łybacka. Czy jeszcze ktoś? Goście. Zapamiętam, że dwie osoby, ale później będę prosił. Dziękuję. Pani posłanko, proszę.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Bardzo dziękuję. Wysoka Komisjo, trudno nie zauważyć – należy być obiektywnym – trzech rzeczy pozytywnych. Sprawa pierwsza i najważniejsza: należy z uznaniem przyjąć fakt zagwarantowania środków zarówno na skutki przechodzące tegorocznych podwyżek, jak i na kolejny etap. I bez względu na to, jakbyśmy nie zaklinali rzeczywistości, taki jest fakt.

Sprawa druga: ogromnie cieszę się, że wreszcie został zrealizowany, od trzech bodajże już lat trwający, dezyderat Komisji po wizytacji w Narodowym Centrum Nauki i zwiększone są środki na wynagrodzenia osobowe. Tak że przyjmujemy to z wielkim uznaniem. Jak również, jestem to winna panu prezydentowi Majchrowskiemu, którego tu osobiście zaatakowałam, na posiedzeniu Komisji, że podjął starania, aby była nowa siedziba dla NCN, bowiem 2000 tys. zł czynszu nadal są solą w oku i bardzo proszę te rozmowy kontynuować, bo może wreszcie państwo traficie na właściwą siedzibę, a jestem w posiadaniu listu pana prezydenta Majchrowskiego wyrażającego ogromną chęć zaangażowania w poszukanie tej siedziby.

Ale nie byłabym również obiektywna, gdybym nie dodała kilku uwag natury ogólnej i dwóch natury krytycznej. Mimo tych dobrych przejawów, o których wspomniałam, nadal musimy uzmysłwić sobie, że łącznie szkolnictwo wyższe, które ma 0,68% PKB i Nauka, która ma 0,39% PKB, stanowią zaledwie 1,07% PKB, a więc jesteśmy daleko od wskaźników, które Polska podpisała, zarówno w Strategii Lizbońskiej, jak i w jej kolejnych mutacjach, jeżeli porównamy 1,95% PKB na siły zbrojne, armię szesnastokrotnie mniejszą niż półtoramilionowa armia studentów, mało tego, śmiem twierdzić, że oręż, w jaki wyposażona jest armia studentów jest wielokrotnie ważniejszy niż wszelkie zakupy dla sił zbrojnych, bowiem najpotężniejszą bronią w tej chwili jest wiedza. W związku z tym nie możemy w żadnym przypadku ustawać w wysiłkach, aby wreszcie powiedzieć: „Tak, priorytetem dla rozwoju Polski jest finansowanie badań, finansowanie szkolnictwa wyższego, bo w uczelniach odbywa się ponad 70% działalności badawczej.” Tak na marginesie, nie zapominajmy również, że w pewnym stopniu te podwyżki są finansowane przez samych uczonych, albowiem nie mamy już kosztów uzyskania przychodów, więc w pewnym stopniu będziemy je współfinansować, ale dobrze, że są.

Natomiast, co budzi mój niepokój. Przy 11.600.000 tys. zł – mówię teraz o szkolnictwie wyższym – stosunkowo wysoka, panie ministrze, bo na poziomie 10% jest kwota, której wydatkowanie nie podlega ścisłym regułom, czyli jest spora doza uznaniowości. Tak naprawdę, mamy 959.000 tys. zł na tak zwaną „pozostałą działalność”, ale mamy również 241.000 tys. zł na działania projakościowe. Myślę, że wszyscy zgodzimy się, że one wymagają doprecyzowania w aspekcie kryteriów. Nie twierdzą, że to nie jest potrzebne. Tylko kryteria muszą być doprecyzowane i w paru przypadkach zmienione.

Chciałabym również zapytać pana ministra – w tej „działalności pozostałej” jest kwota 3500. tys. zł na zadania w obszarze szkolnictwa, realizowane przez urząd ministra, stosunkowo wysoka. Sądzę, że także powinniśmy zastanowić się już nad tym, aby w przyszłym roku zmienić sposób finansowania, czyli sposób naliczania dotacji podmiotowej, jeżeli chodzi o drugi stopień studiów. Uczelnie nie mogą być karne za to, że nie promują złych studentów. Jeżeli główną wadą jest liczba studentów, to projakościowa najbar-

dziej... Panie dyrektorze, proszę, niech pan teraz panu ministrowi nie przeszkadza; pan minister jest tak kompetentny, że bez pana podpowiedzi doskonale sobie poradzi.

Zastępca dyrektora w MNiSW Grzegorz Kusy:

Najmocniej przepraszam, pani poseł.

Posel Krystyna Łybacka (SLD):

A więc zastanówmy się nad tym, czy nie należałoby jednak na drugim stopniu odejść od tego algorytmu, gdzie podstawą jest liczba studentów?

No i teraz sprawa trzecia, moim zdaniem, najważniejsza, i to jest już formalna uwaga, którą wnoszę do protokołu z obrad Komisji. Uważam, że Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży musi stanowczo sprzeciwić się temu, co jest w zapisach ustawy o budżecie, a mianowicie ustawy o finansach publicznych, której procedowanie się już rozpoczęło, a na podstawie których to zapisów uczelnie będą zobligowane, po pierwsze, do prowadzenia swoich rachunków wyłącznie w BGK, po drugie, do oddawania swoich środków własnych, pozabudżetowych, w formie depozytu do ministra finansów. Panie dyrektorze – mówię do pana dyrektora Atlasa – proszę mieć świadomość, że nie można kazać uczelniom łączyć budżetu państwa i proszę mieć świadomość, że jeżeli uczelnia w formie depozytu będzie posiadała środki własne, to państwo zwiększacie wielokrotnie biurokrację, bo o każde zwolnienie musi wystąpić, nie mówiąc o odejściu od racjonalizacji wydatkowania. A więc wnoszę, ażeby Komisja w swojej opinii stanowczo sprzeciwiła się zapisom w ustawie o budżecie, nowelizującej ustawę o finansach publicznych, które to zapisy są niezgodne z zasadą konstytucyjną autonomii uczelni, dotyczą, tak jak mówię, prowadzenia rachunków wyłącznie w BGK i, po drugie, deponowania środków własnych w formie depozytu u ministra finansów. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo dziękuję, pani minister. Pani minister, mam takie pytanie, jak to technicznie mamy przeprowadzić?

Posel Krystyna Łybacka (SLD):

W opinii powinniśmy zapisać również zdanie, że jednocześnie Komisja negatywnie ocenia projekt nowelizacji ustawy o finansach publicznych.

Głosy z sali:

Nie możemy...

Posel Krystyna Łybacka (SLD):

Dlaczego nie możemy? Bardzo przepraszam, to państwo to przegłosujecie. Ja to formalnie wnoszę. Nie widzę powodu, dla którego Komisja nie miałaby, mówiąc o budżecie, zaprotestować przeciwko zapisowi w ustawie o budżecie, bo ona tak jest traktowana.

Posel Urszula Augustyn (PO):

Jeśli można, w kwestii formalnej. Można takie wnioski zgłaszać w formie opinii Komisji, albo dezyderatu, ale nie zapisywać tego w projekcie budżetu, bo tego nie dotyczą.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Czy Biuro Legislacyjne może nam coś podpowiedzieć?

Posel Krystyna Łybacka (SLD):

Proszę państwa, dobrze, zmodyfikuję: „Równocześnie Komisja z niepokojem zauważa, iż negatywny wpływ na finanse uczelni mogą wywrzeć zapisy proponowane w ustawie o zmianie ustawy o finansach publicznych, a dotyczące form deponowania środków uczelni, jak i prowadzenia rachunków bankowych”.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Proszę, pani przewodnicząca.

Posel Urszula Augustyn (PO):

Ja się jednak będę upierała o jakiś osobny zapis. Jeżeli pani przewodnicząca zaproponuje taki, to myślę, że on powinien być osobno, poza projektem budżetu, czy też w formie opinii, czy też w formie dezyderatu do ministra finansów.

Posel Krystyna Łybacka (SLD):

To proszę to w formie dezyderatu do ministra finansów.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo proszę. *Ad vocem*, tak?

Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów Dariusz Atlas:

Dariusz Atlas, Departament Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów. Pani przewodnicząca była uprzejma użyć pojęcia „ustawa okołobudżetowa”. Ustawa okołobudżetowa rzeczywiście jest związana z planem finansowym projektu budżetu, który rozpatrujemy na tym posiedzeniu Komisji, jednakże te elementy, o których mówi pani przewodnicząca, nie są zawarte w druku 1788. W druku 1788 w ogóle nie ingerujemy w ustawę o finansach publicznych. To, o czym mówi pani przewodnicząca, to inny projekt – ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych. Ona nie jest procedowana z ustawą budżetową. Z dwóch projektów, które są w Sejmie, jeden dotyczy właśnie tych depozytów, a drugi – nowych reguł wydatkowych. Tak że, jakby powiedzieć, z ustawą budżetową ten element, jako element ustawy okołobudżetowej, nie ma związku.

Posel Krystyna Łybacka (SLD):

Panie dyrektorze, dziękuję za wyjaśnienia. Ponieważ nie ma wątpliwości, że ta ustawa jest procedowana teraz po to, że ona jest ściśle związana z zapisami także budżetu, o czym pan doskonale wie, w związku z tym nazwałam ją okołobudżetową. Jest zresztą po pierwszym czytaniu i po posiedzeniu, wczoraj, Komisji Finansów Publicznych, która zaczęła nad nią procedowanie.

Ale skoro państwo uważacie, że może być przeszkoda natury formalnej, jeśli to byłoby w naszej opinii, wobec tego bardzo proszę, aby na najbliższym posiedzeniu naszej Komisji, które planujemy na początku listopada, znalazła się opinia do ministra finansów wyrażająca negatywny stosunek Komisji do tych zmian.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pani poseł, a czy możemy panią prosić o reprezentowaniu nas na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych w tej sprawie, żeby sprawa nie uciekła?

Posel Krystyna Łybacka (SLD):

Panie przewodniczący, z wielką przyjemnością, jeżeli Kancelaria Sejmu zapewni mi normalną pracę w Sejmie, bo na razie zapewniła mi przeprowadzkę; w trakcie trwania sesji i w trakcie prac nad budżetem ja jestem wyrobnikiem, który przenosi tony papierów z pokoju do pokoju.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Ale mimo wszystko namawiam, namawiam i zalecam. Bardzo proszę, pan rektor.

Rektor Uniwersytetu Warszawskiego Macin Pałys:

Ja chciałem *ad vocem*. Chciałem bardzo podziękować pani poseł Łybackiej za podniesienie tego problemu, ponieważ być może on formalnie nie jest związany z ustawą budżetową, natomiast faktycznie, finansowo jest jak najbardziej związany. Taka zmiana wymaga bardzo istotnej modyfikacji wszystkich systemów księgowych uczelni, pociąga za sobą bardzo wyraźne koszty. W związku z tym, z punktu widzenia uczelni, jest to dodatkowy wydatek, który musiałby być poniesiony, w ramach właśnie tych środków, które uczelni będą przyznane tą dyskutowaną tutaj ustawą.

Chciałem również podkreślić jeszcze raz, że nie chodzi o trzymanie w postaci depozytu środków, które uczelnia otrzymała z budżetu państwa, tylko środków zarobionych, dochodów własnych. Również warunki przechowywania tych pieniędzy są gorsze niż dotychczas, a więc przychody uczelni, która z przychodów własnych starała się finansować część swojej działalności, również są obniżone. To jest wyraźny skutek ekonomiczny dla uczelni i wydaje mi się, że warto o tym wspomnieć przy okazji dyskusji nad budżetem szkolnictwa wyższego.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję. Pan poseł Lech Sprawka.

Poseł Lech Sprawka (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja ubolewam, że pani minister Łybacka wycofała się z tego postulatu, dlatego że pragnę zwrócić uwagę, że ta regulacja niewątpliwie będzie miała wpływ na realizację budżetu na rok 2014 w dziale – Szkolnictwo wyższe. To, po pierwsze. A po drugie, pragnę zwrócić uwagę, że pracujemy nad budżetem, w którym uwzględniono zmiany, w których nawet nie było projektów ustaw, chociażby o OFE, a mimo to taki projekt budżetu pojawił się. W związku z tym, skoro rządowi wolno tego typu zabiegi robić, to nie widzę powodu, dlaczego w opinii do budżetu nie można zawrzeć elementu związanego z aktualnie procedowanymi ustawami, które są w Komisji Finansów Publicznych, tym bardziej, że bardzo dobrze się właśnie składa, że ten sygnał idzie przy budżecie do wiedzy członków Komisji Finansów Publicznych, którzy równolegle zajmują się również tamtymi ustawami, mimo tego, że nie jest to ustawa o budżetowa. Tak że ja apeluję o powrót do pierwotnego wniosku pani minister Łybackiej.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Panie pośle, ja się wycofałam, ale natychmiast pan może to przejąć, więc jeśli go pan teraz zgłasza, to ja będę szczęśliwa.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Proszę bardzo.

Przewodniczący Komisji Ekonomiczno-Prawnej Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego Jan Szambelańczyk:

Jan Szambelańczyk, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Proszę państwa, ta spawa ma rzeczywiście charakter bardzo istotny z punktu widzenia funkcjonowania uczelni. W projekcie jest mowa o prostym przeniesieniu rachunków, natomiast nikt się nie zastanowił, że są bardzo istotne więzi uczelni z instytucjami finansowymi, które to instytucje w wielu przypadkach udzielają kredytu w oparciu o badanie zdolności kredytowej uczelni i w oparciu o rachunki. Gwałtowne dokonanie takiej zmiany może spowodować zatrzymanie szeregu programów badawczych, nawet niektórych inwestycji. Mogę zrozumieć jako ekonomista pewne problemy makroekonomiczne, że środki budżetowe nie mogą pracować w bankach komercyjnych, z pewnym wyprzedzeniem, a budżet państwa musi zaciągać z tego tytułu środki poprzez emisję obligacji, ale to jest zupełnie inna kwestia. Koszty tej operacji w krótkim czasie prawdopodobnie przewyższą wydatki. Nikt nie dokonał prostych czy bardziej złożonych, w zależności od potrzeby, rachunków, ile to będzie kosztowało i jaka z tego będzie korzyść? Natomiast stosunkowo łatwo bronić na tym poziomie analiz, że koszty przewyższą korzyści, dlatego propozycja pani poseł Łybackiej jest absolutnie na miejscu. Jeżeli dbamy o stabilność finansów publicznych, to powinniśmy również dbać o stabilność finansową uczelni, bo będzie to dotyczyło – nie wiem – kilkuset uczelni, kilkudziesięciu tysięcy rachunków i kilku milionów ludzi, którzy z tym są związani. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Faktycznie, powstał dość poważny problem. Jeszcze jest jedna sytuacja: większość uczelni negocjowała z bankami warunki prowadzenia rachunków i często te negocjacje były ciężkie, ale właśnie korzystne, jeśli chodzi o koszty. Nie wiem, czy w niektórych zapisach są jakieś kary za zrywanie umowy, itd.? To też może być kolejna sytuacja, raz, że powiększą się koszty, a dwa, że operacyjnie będą uczelnie słabiej działały. Jeszcze? *Ad vocem*, czy ...? Bardzo proszę, pan poseł Żyżyński.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Chciałem jeszcze raz potwierdzić, bo widzę, że nastąpiło niezrozumienie, jeśli chodzi o mój wniosek do części 38 – Szkolnictwo wyższe. Proponuję negatywne zaopiniowanie, to jest jasne. Natomiast w takim razie pozwolimy sobie jeszcze raz sformułować ten wniosek pani poseł Łybackiej, że jesteśmy za daniem uczelniom swobody dysponowania

środkami, które pozyskują w ramach swojej działalności budżetowej, że ustawa o kołobużetowa nie może krępować możliwości dysponowania środkami. Tak może być?

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Tak, z przyjemnością mogę państwa poinformować, że wymieniliśmy krótko zdania w części prezydium, ale myślę, że pan przewodniczący natychmiast się przychyli, albo dołączy do dyskusji, że zrobimy to dzisiaj w formie dodatkowej opinii, czyli będzie to dołączona dodatkowa opinia do naszej opinii w sprawie budżetu, ale będzie to dzisiaj.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo, ale mam prośbę, abyśmy też wskazali posła, który będzie pilnował sprawy, mam złe doświadczenia, jak nie pilnujemy to... Dobrze, zastanowimy się nad tym.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Wczoraj rozmawiałam z panem posłem Rosatim, mam nadzieję, że też ...

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dobrze. Przepraszam, ale nie rozpoznaję osób, dwie osoby zgłaszały się. Bardzo proszę.

Wiceprezes Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego Stanisław Różycki:

Stanisław Różycki, Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego. Pozwolę sobie panu przewodniczącemu na piśmie przekazać nasze stanowisko w kwestii budżetu. Tutaj tylko trzy zdania. Po pierwsze, chciałem powiedzieć, że wyrażamy głębokie zaniepokojenie planem finansowania nauki na przyszły rok. To jest kolejny rok z rzędu, kiedy realne wydatki na naukę są niższe niż w roku 2012. Nie będę powtarzał, bo już o tym mówiono, to jest daleko od celu, który Polska podpisała wstępując do Unii Europejskiej, decydując się na realizację Strategii Lizbońskiej, obecnie – Strategia 2020.

Jeśli chodzi o szkolnictwo wyższe, to oczywiście przyjmujemy z dużym zadowoleniem wzrost wydatków na place, ale jednocześnie wyrażamy duże niepokojenie faktem, że wydatki rzeczowe pozostały niezmienione, a nawet realnie spadają, co stawia w przyszłości wzrost wynagrodzeń pod dużym znakiem zapytania, ponieważ wydatki rzeczowe będą pożerać coraz większą część wydatków płacowych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo i bardzo proszę drugą osobę. No, niestety, zasłaniana jest, nic nie widzę.

Członek Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” Andrzej Pfitzner:

Andrzej Pfitzner, ja reprezentuję Krajową Sekcję Nauki „Solidarność”. Chciałam bardzo podziękować panom koreferentom, panom posłom Żyżyńskiemu i Czarneckiemu, za przedstawienie liczb w taki sposób, że one coś mówią, bo jest istotne, czy mieszamy razem budżetowe środki, te standardowe, ze środkami pomocowymi z Unii Europejskiej i czy uwzględniamy realne nakłady, czyli czy uwzględniamy inflację. Chciałem również bardzo podziękować bardzo pani minister Łybackiej za całą jej wypowiedź i wszystkie jej wnioski.

Dołączam do tej pozytywnej oceny faktu, że podwyżki będą miały dalszy ciąg i są środki przechodzące na bieżący rok, bo straszeni byliśmy, że tak nie będzie. Dzięki tym wypowiedziom mogę skrócić moje nawiązanie do listu przewodniczącego KSN.

Chciałem tylko dodać do uwag o rankingu, jak spadamy w rankingach to, że również spadamy w rankingach innowacyjności, z piątej do siódmej dziesiątki. W tym kontekście bardzo niepokoi realny spadek nakładów na NCN, czyli środków, którymi dysponuje NCN i NCBiR, odpowiednio 7% i 10%, jak wyliczyliśmy, biorąc pod uwagę realne nakłady.

Jeśli chodzi o NCN, to NCN, które finansuje badania stosowane – i to jest nazywane jako jedno z naczelných zadań – i chciałbym zapytać, dlaczego środki na badania... Mogę kontynuować? Dlaczego środki na badania stosowane wynoszą niewiele ponad 350.000 tys. zł, czyli około jednej trzeciej tego, co w pierwszym konkursie badań stosowanych? Po drugie, biorąc pod uwagę wskaźniki PKB, chciałbym zapytać, czy został zmodyfikowany harmonogram dojścia do wskaźników Porozumienia Lizbońskiego, czy ten harmonogram jest inny, bo poza podwyżkami dla nauczycieli akademickich, jest stagnacja, czy

nawet zmniejszenie nakładów, nawet nominalnie? W związku z tym chciałem zapytać, czy harmonogram został zmieniony, osiągnięcia odpowiednich wskaźników w 2020 r., czy też Polska wypowiedziała porozumienia, które podpisała? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Jeszcze ja się dołączę do listy i będę miał dwa krótkie pytania do pana ministra. Pierwsze pytanie jest takie – powiedziałem, że je zadam, kiedy mieliśmy kwestie związane ze zmianą budżetową w tym roku – mianowicie, panie ministrze, proszę odpowiedzieć na następujące pytanie: ile przewidziane jest środków na konkurs krajowy, który w tym roku będzie rozstrzygnięty, a środki wypłacane będą w przyszłym i ile na przyszłoroczny, oddzielny, konkurs? To jest jedno pytanie. A drugie pytanie jest mniej konkretne, natomiast bardziej perspektywiczne, mianowicie – bo wszyscy mówimy, że na naukę relatywnie coraz mniej dajemy, gdyż nawet jak procent się liczy ten sam, to inflacja niestety też zżera – czy ministerstwo rozpoczęło jakieś działania, żeby, podobnie jak z funduszem na zbrojenia, po prostu w którymś momencie zadekretować konkretną liczbę procentową, która musi być zawsze w budżecie na naukę? Bo my mamy tylko obiecane, że ma wzrastać, ale cały czas nie wzrasta, więc może trzeba taki ruch zrobić i zmusić ministerstwa? Za chwilę znów, w kolejnych wystąpieniach, będziemy mówili, że stawiamy na społeczeństwo oparte na nauce. No, ono się opiera o tę naukę, natomiast nie korzysta, bo jej nie ma, więc w odpowiedniej proporcji do potrzeb... Czy coś takiego jest przygotowywane, jakiś program stałego jednak wzrostu wydatków, aż do dojścia do tych 3%, które przynajmniej zadeklarowaliśmy się, że osiągniemy? Mówię ogólnie, dziękuję. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MNiSW Marek Ratajczak:

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, wiele kwestii zostało poruszonych w wypowiedziach. Postaram się do nich ustosunkować w miarę syntetycznie, najpierw do wypowiedzi panów posłów sprawozdawców, zwłaszcza, jeśli chodzi o część 28 – Nauka i część 38 – Szkolnictwo wyższe, bo tam było najwięcej uwag.

Jeśli chodzi o tę rezerwę, do której nawiązał pan poseł Czarnecki, to nie to, że na pewno o ponad 1.000.000 tys. zł dodatkowo jeszcze środki wzrosną, bo to jest na zasadzie, że jeżeli będą takie potrzeby, więc mówimy tylko, że ta kwota, niecałe 7.000.000 tys. zł, która jest w budżecie może być zwiększona, jeżeli z punktu widzenia chociażby realizowanych programów badawczych będzie konieczne, dodatkowo o ponad 1.000.000 tys. zł.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe, one pojawiły się w dwóch wypowiedziach, w odniesieniu do nauki i szkolnictwa wyższego. Jeśli chodzi o szkolnictwo wyższe, to – mówiłem o tym na posiedzeniu podkomisji – oczywiście, że są nadal uczelnie, w których pożądane byłyby pewne działania inwestycyjne. Natomiast trudno negować fakt, że ostatnie kilka lat to był okres bardzo – powiedziałbym – owocny, jeśli chodzi o szkolnictwo wyższe, ale również i naukę, jeśli chodzi o inwestycje. Dzisiaj coraz częściej podnoszony jest problem, że, po pierwsze, niekoniecznie zawsze brano pod uwagę konsekwencje tak rozbudowanego frontu inwestycyjnego, chociażby kwestię utrzymania powstałej w ten sposób bazy, ale również jej efektywnego wykorzystania, z punktu widzenia zasobów kadrowych i możliwości odpowiednich działań badawczych. Stąd dzisiaj, rozumiejąc pytania dotyczące skali nakładów majątkowych, uważam, że w tej chwili przede wszystkim problemem, wobec którego stają instytucje szkolnictwa wyższego, ale również niektóre instytucje naukowe jest, jak te wydatki majątkowe, które zostały zrealizowane, w tej chwili, powiedziałbym, efektywnie wykorzystać i mieć środki na ich utrzymanie.

Jeśli chodzi o te programy, o które pytał pan poseł, o środki na te, tak zwane „programy wsparcia”, to w ramach tego przede wszystkim są realizowane programy ministra, związane zwłaszcza ze wspieraniem młodych naukowców, takie jak „Generacja Przyszłości”, „Ścieżki Kopernika”, ale także uruchomiona została właśnie pierwsza edycja programu „Brokerzy Innowacji”. Jeśli chodzi o patenty – mówiliśmy o tym na posiedzeniu podkomisji – powoli widać efekty wcześniejszych nakładów. I tutaj, nawiązując do tego, co pan poseł powiedział, że nic nie zostało zrobione, przypomnę, że w 2007 r. nakłady na naukę wynosiły mniej więcej 3.800.000 tys. zł, w tej chwili, siedem lat później, mówimy o nakła-

dach 6.740.000 tys. zł. Zawsze można dyskutować, czy nie mogłoby być więcej, zwłaszcza z punktu widzenia tych wszystkich, którzy zgłaszają określone potrzeby, ale osobiście byłbym raczej wstrzeźliwy w mówieniu, że nic nie zostało zrobione, a na dodatek, na co również zwrócił słusznie uwagę pan poseł, nauka, to są działania długookresowe. Ci, do których lubimy się porównywać, również w kontekście rankingów, o których była mowa, często dzisiaj swoją pozycję opierają na działaniach mierzonych nie w dziesiątkach lat, a – powiedziałbym – w stuleciach. Jeśliby przyjąć chociażby taką perspektywę stuletnią i z tego punktu widzenia porównywać to, co nam się obecnie udaje osiągnąć, z tym, co udaje się osiągnąć innym krajom, to sto lat temu to myśmy, tak naprawdę, nawet polskiej nauki za bardzo nie mieli, pomijając pojedynczych badaczy, i polskich ośrodków akademickich. Sądzę, że przy całym, jak mówię, uznaniu tego, że można zawsze starać się zrobić lepiej, więcej, uważam, że podstawy tego skoku cywilizacyjnego są coraz bardziej widoczne.

Jeśli chodzi o podnoszoną w tym kontekście również kwestię innowacyjności, pozwoliłem sobie to tego nawiązać również na posiedzeniu podkomisji. Ostatnio w jednej z czołowych gazet codziennych ukazała się wypowiedź jednego z szefów firmy notowanej na giełdzie, który zresztą zaczął tę swoją wypowiedź od tego, że niekoniecznie ona przyniesie popularność w środowisku biznesowym. Po raz pierwszy ktoś powiedział wprost, przedstawiciel biznesu powiedział wprost, że problemem polskiej innowacyjności tkwi w bardzo niskiej innowacyjności sfery biznesowej. Ciągłe w Polsce jest, przez znaczną również część środowiska biznesowego, przyjmowane założenie, że to państwo powinno znaleźć odpowiednie środki na naukę, państwo powinno zapewnić odpowiednią innowacyjność i w gruncie rzeczy za przysłowiowe „Bóg zapłać” następnie efekty tych wszystkich środków publicznych na ten cel wydatkowanych przekazywać do wykorzystania w sferze biznesowej. Potrzebujemy więcej środków na naukę, jeśli chodzi o budżet, o którym dzisiaj mówimy, i zakładam, że ten, kto będzie państwu prezentował założenia ustawy budżetowej na rok 2015, będzie, jak sądzą, w wyniku poprawiającej się sytuacji makroekonomicznej miał jeszcze lepsze wiadomości niż te, które miałem dzisiaj do przekazania. Natomiast sądzą, że bądźmy bardziej ostrożni w upatrywaniu właśnie tej niskiej innowacyjności przede wszystkim w nakładach budżetowych na naukę, chociaż zapewne przydałyby się większe. I chcę również podkreślić, że nie wycofaliśmy się z żadnych naszych zobowiązań wobec Unii Europejskiej. Przypominam, Polska zadeklarowała, że to będzie nie 3% tylko 1,7% do roku 2020 i z naszych uaktualnionych analiz i prognoz wynika, że jest to jednak zobowiązanie ciągle coraz bardziej możliwe do zrealizowania.

Jeśli chodzi o część dotyczącą szkolnictwa wyższego i problemy, które podniósł pan poseł Żyżyński, chciałbym zwrócić uwagę, że w przypadku szkolnictwa wyższego nie tylko w Polsce jest się dość ostrożnym, jeśli można tak powiedzieć, w operowaniu relacjami nakładów na szkolnictwo wyższe do PKB, bo o ile w kwestii nauki ta relacja, przyjmuje się, że jest dosyć zasadna, są jakieś bardziej obiektywne przesłanki wskazywania, na jakim mniej więcej poziomie te nakłady być powinny, to w przypadku szkolnictwa wyższego trzeba brać pod uwagę chociażby liczbę studiujących, skalę aktywności jednostek akademickich. To, co jest istotne i na co zwracałem już uwagę – że mimo malejącej liczby studentów w Polsce nakłady na szkolnictwo wyższe są, zgodnie z obowiązującą ustawą, waloryzowane, tudzież mamy właśnie – co jest podkreślane jako fakt pozytywny przez państwa w dyskusji, państwa posłów i pozostałe osoby – skutki przechodzące tej podwyżki wynagrodzeń.

Dotacja projakościowa i kwestia, czy pomagać dobrym, czy silnym? Ja bym powiedział tak: *qualitative menagment*, to jest przede wszystkim idea zarządzania na poziomie poszczególnych jednostek. Dobrze byłoby zapewne, żeby – być może, w szerszym zakresie niż do tej pory – do tej idei odwoływano się w zarządzaniu poszczególnymi uczelniami, jednostkami naukowymi czy wydziałami w uczelniach. Tam niewątpliwie bardzo by się przydało, żeby przede wszystkim identyfikować, gdzie są, nazwijmy to, słabe punkty i kierować na to wysiłek, by je poprawić. Natomiast rolą ministra jest bardziej, powiedziałbym, wysyłanie czytelnych sygnałów, że warto jakoś bardziej dbać, chociażby konkursy na *know-how*, chociażby środki, które przyznajemy uczniom z tytułu opracowy-

wania programów w oparciu o Krajowe Ramy Kwalifikacji czy z tytułu posiadania oceny wyróżniającej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. To jest właśnie taki sygnał: warto dbać o jakość. Warto dbać o jakość, bo to może przynieść również dodatkowe efekty finansowe dla danej jednostki i sądzę, że również osoby kierujące uczelniami tak to odczytują, że jest to dla nich dodatkowy argument z punktu widzenia realizowania polityki chociażby wewnątrz uczelni, żeby pokazywać, że warto dbać o jakość, warto się o nią starać, warto podejmować pewne działania doskonalące, bo to może przynieść chociażby pewne dodatkowe efekty finansowe dla danej jednostki.

Jeśli chodzi o tę pozycję „wynagrodzenia młodych pracowników nauki”, podkreślam raz jeszcze, zarówno w liście towarzyszącym przekazywaniu środków do uczelni, w tym roku w ramach podwyżek – jak i zakładam, że tak się stanie w roku 2014 – staraliśmy się uczulić władze uczelni na kwestię wynagrodzenia, zwłaszcza młodszej kadry naukowej i z tego, co wiem, w bardzo wielu wypadkach tak właśnie uczyniono. Również chcę podkreślić, bo padło takie stwierdzenie, że ustawa nie jest realizowana, jeśli chodzi o kształtowanie wynagrodzenia, że jest ona realizowana. Natomiast zapisy, które regulują, jak się mają kształtować wynagrodzenia w poszczególnych grupach nauczycieli akademickich, są odnoszone do pewnej kwoty podstawowej, która nie zmienia się może tak, jak by tego środowisko oczekiwało.

Natomiast, jeśli chodzi o miejsce rankingach, które tu wielokrotnie podnoszono, powiem tak, bycie na miejscu 400 na świecie oznacza, że jest się w pierwszym procencie najlepszych uczelni świata. Szacuje się, że jest mniej więcej 60 tysięcy uczelni na świecie, czyli 600 to jest mniej więcej jeden procent. Trzeba pamiętać, że to tak medialnie brzmi, 400 miejsce na świecie, ale, tak naprawdę, to jest ciągle jeszcze górny 1%. Oczywiście, w tych 60 tysiącach – mamy tego pełną świadomość – są jednostki, które, bardziej, być może, z nazwy niż z rzeczywistości, na miano szkół wyższych czasami zasługują. Natomiast również trzeba pamiętać, że te zmieniające się miejsca, to jest efekt czasami zwiększenia bazy jednostek, które bierze się pod uwagę w rankingu, czasem – zmiany kryteriów w rankingu. Wszyscy wiemy dobrze, że w przypadku rankingu szanghajskiego większość uczelni świata nie ma szans na to, by w tym rankingu zająć wysokie miejsce, bo jeżeli podstawą jest liczba aktualnie zatrudnionych, bądź kiedyś wypromowanych Noblistów, jak uczelnia ma to szczęście, że okazało się, że człowiek, który kiedyś w uczelni studiował lub przez chwilę pracował i później szczęśliwie został Noblistą... No, można takie kryterium przyjąć, tylko osobiście byłbym ostrożny w wyciąganiu daleko idących wniosków z takiej przesłanki.

Jeśli chodzi o uwagi, które zgłosiła pani poseł Łybacka, tutaj pojawiła się ta kwestia, czy można zapisać jakiś stały procent nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe, czy tylko na naukę. Pozwolę sobie powiedzieć, ja jestem tylko przedstawicielem władzy wykonawczej, natomiast tego typu rzeczy należą do władzy ustawodawczej. Na tym pozwolę sobie powstrzymać się od wszelkich komentarzy do tego problemu. Natomiast jest dość duży udział środków, o których mówiła pani poseł, gdzie minister może sobie dosyć swobodnie dysponować. W większości są to te środki, o których wspomniałem mówiąc o budżecie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju; to jest to, co jest przekazane w ramach programu operacyjnego z części budżetowej – Szkolnictwo wyższe do Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Co do tego, czy w algorytmie powinno się uwzględniać liczbę studentów, zwłaszcza, jeśli chodzi o drugi poziom studiów? Pozwolę sobie wyrazić taką opinię: wszyscy mają, tak naprawdę, problem, jak dzielić środki. Mówię „wszyscy” w rozumieniu krajów, gdzie budżet w znacznym stopniu finansuje szkolnictwo wyższe. Na ogół bazuje się na prostych kryteriach, właśnie takich, jak liczba studentów, liczba zatrudnionych. Oczywiście, można dyskutować o szczegółach i sądzę, że dyskusja o algorytmie, o sposobie podziału pieniędzy będzie taką dyskusją, która na pewno będzie w przyszłości kontynuowana.

Ostatnia kwestia, czyli podniesiona przez pana przewodniczącego Baucia – na konkursy tegoroczne przewidzieliśmy 50.000 tys. zł. Ten konkurs został już uruchomiony i rozpoczęto zbieranie wniosków od potencjalnych kandydatów. Jeżeli w roku przyszłym byłby uruchomiony konkurs i byłby również rozstrzygnięty, to łącznie również należałoby zakładać na niego około 50.000 tys. zł.

Natomiast – mam nadzieję, że nie pominąłem żadnej innej sprawy, o której byliście państwo łaskawi powiedzieć – sporo uwagi zajęła kwestia zmian w ustawie o finansach publicznych. Mogę powiedzieć tylko tyle, że w ubiegły czwartek odbyło się spotkanie w Ministerstwie Finansów z udziałem pana ministra Kowalczyka ze strony ministra finansów i innych pracowników resortu oraz przedstawicieli środowiska akademickiego. Te wszystkie kwestie zostały tam zaprezentowane. Przynajmniej ja odniosłem takie wrażenie, że obie strony rozumiały swoje racje i były gotowe szukać jakiegoś wyjścia z tej sytuacji, ponieważ, rzeczywiście, z punktu widzenia szkół wyższych, zwłaszcza teraz, gdy szkoły wyższe mają problem bardzo poważny, wynikający chociażby z tego, że w jakiejś mierze – oczywiście, nie wszystkie w takim samym stopniu – znalazły się w sytuacji kogoś, kto do tej pory żył z dwóch pensji, a musi zacząć żyć z jednej. Te dwie pensje, to były, z jednej strony, przychody budżetowe, a z drugiej strony – wysokie dochody własne, zwłaszcza ze studiów niestacjonarnych. Nawet jeśli w tej chwili dotacja rośnie, w wielu uczelniach nie pokrywa to ubytku środków związanych ze zmniejszającą się liczbą studentów niestacjonarnych. Stąd wrażliwość szkół wyższych na tle wszelkich działań, które mogą być postrzegane jako potencjalna utrata nawet niewielkich środków albo wygenerowanie dodatkowych kosztów, które one niewątpliwie wywołają. Wywołuje to poważny rezonans i sądzę, że ta myśl w ramach tego spotkania została bardzo wyraźnie przekazana. Odniosłem wrażenie, że obie strony są przygotowane do tego, a przynajmniej taka była konkluzja, że będzie to dalej dyskutowane po to, żeby znaleźć rozwiązanie, które mogłoby usatysfakcjonować wszystkich, którzy w tym spotkaniu uczestniczyliby. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo dziękuję. Tylko jedna uwaga: mamy godzinę i 20 minut do głosowań, więc bardzo proszę o sprawność. Pani posłanka, proszę bardzo.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Dziękuję bardzo. Jeśli państwo pozwolicie, ważna sprawa, którą chciałabym przedstawić, więc proszę o chwilę uwagi. Będziemy to przyjmowali przez głosowanie. Panie profesoro, gdyby pan mógł się na sekundę jeszcze zatrzymać. Będziemy to głosować. „Opinia Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży w sprawie nowelizacji ustawy o finansach publicznych, druk 1789.” Proponujemy zaadresować ją i do premiera, i do ministra finansów; do premiera, minister finansów, wicepremier, otrzyma do wiadomości. „Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży na posiedzeniu w dniu – tu będzie data – negatywnie ocenia zapisy w projekcie ustawy zmieniającej ustawę o finansach publicznych, w zakresie: po pierwsze, konieczności prowadzenia przez uczelnie rachunków bankowych wyłącznie w BGK, po drugie, obowiązku lokowania środków pozabudżetowych uczelni w formie depozytów u ministra finansów. Rozwiązania te skutkują wzrostem obciążeń finansowych dla uczelni, zmniejszają poziom racjonalnego wydatkowania środków oraz budzą wątpliwości co do zachowania konstytucyjnie gwarantowanej autonomii szkół wyższych”. Czy ktoś jest przeciwny? Przepraszam, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Nie widzę sprzeciwu, czyli Komisja przyjęła jednogłośnie.

Poseł Krystyna Łybacka (SLD):

Proszę tylko o upoważnienie dla prezydium, żeby mogło przygotować ewentualnie ostateczną redakcję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękujemy bardzo.

Członek Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” Andrzej Pfitzner:

Przepraszam, czy można *ad vocem* do wypowiedzi pana ministra?

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo proszę, ale dosłownie minutę.

Członek Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” Andrzej Pfitzner:

Dziękuję bardzo. Otóż, kiedy my zgłaszamy, że na jednego studenta środki, którymi dysponujemy, są ileś tam razy mniejsze niż w krajach, do których chcemy dorównać, to wtedy słyszymy, że przecież we wszystkich obszarach jest biedniej. W związku z tym mówimy o procencie PKB. Ale jak mówimy o procencie PKB, to wtedy wyrównuje się kwoty. Z całym szacunkiem, panie ministrze, jednak prosimy, żeby ujednolicić podejście.

Druga rzecz dotyczy innowacyjności. Jest to rzeczywiście problem złożony i pan minister ma rację, przypominając tutaj stan przedsiębiorstw czy gospodarki w Polsce, ale jednym z istotnych elementów jest to, jakie projekty, w jakim obszarze są finansowane i dlatego właśnie już od dłuższego czasu zwracam uwagę na projekty w konkursach badań stosowanych, bo to są właśnie te projekty, które są innowacyjnogenne; to jeszcze nie są wdrożenia, a już są prace aplikacyjne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Pan poseł sprawozdawca.

Poseł Witold Czarnecki (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, ja chciałam pogratulować panu ministrowi mężnej postawy obrony spraw beznadziejnych, bo rzeczywiście mężnie pan bronił, panie ministrze. Nawet jest pan w stanie przekonywać nas, że utrzymanie stałego finansowania na poziomie około 0,4% przez wiele lat jest wzrostem – mówię o 0,4% PKB; no, gratuluje. Panie ministrze, jeżeli nie chcielibyśmy zejść z tej ścieżki wzrostu, to w 2014 r. – a mam tutaj to rozpisane z dokumentów rządowych – powinno być finansowanie z budżetu państwa ponad 9.000.000 tys. zł...

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Panie pośle, proszę o konkluzję.

Poseł Witold Czarnecki (PiS):

...a z funduszy strukturalnych 2.000.000 tys. zł. Tego nie mamy. I jeszcze optymistycznie powinno być, że 8.000.000 tys. zł dają przedsiębiorcy... Musi mieć pan świadomość, panie ministrze, że z tej ścieżki wzrostu zesłaliśmy, że w żaden sposób nie osiągniemy 1,7% PKB w roku 2020. Nie ma cudów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Chciałem zwrócić tylko uwagę, że jeżeli państwo posłowie chcą mówić, to będziemy musieli po tej części zrobić przerwę i następne części – po głosowaniach, po godz. 22.00.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Wniosek formalny.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Proszę, wniosek formalny.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Chciałam złożyć wniosek formalny o zamknięcie dyskusji i przejście do głosowania.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Przegłosujmy ten wniosek. Kto jest za wnioskiem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wyniki.

Sekretarz Komisji Ewa Muszyńska:

„Za” – 14, 5 – „przeciw”, 2 wstrzymujące się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Proszę państwa, zgodnie z wynikiem głosowania, przechodzimy do następnej części, czyli głosowania poszczególnych wniosków.

Przystępujemy do głosowania wniosku pana posła Witolda Czarneckiego o negatywne zaopiniowanie projektu budżetu w części 28, w części 83 i planów finansowych NCN i NCBiR oraz Funduszu Nauki i Technologii Polskiej.

Kto z pań posełek i panów posłów jest za negatywnym zaopiniowaniem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Ewa Muszyńska:

„Za” – 6, „przeciw” – 14, 2 wstrzymujące się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Będziemy teraz głosować wniosek...

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Zgłaszam wniosek o pozytywne zaopiniowanie.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Kto z pań posełek i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem wymienionych części budżetowych? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Ewa Muszyńska:

„Za” – 14, „przeciw” – 6, 2 wstrzymujące się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Informuję, że Komisja przyjęła wniosek o pozytywne zaopiniowanie tych części budżetowych.

Przechodzimy do głosowania wniosku pana posła Jerzego Żyżyńskiego o negatywne zaopiniowanie projektu budżetu w częściach 38, części 83 – Szkolnictwo wyższe, 40 i 48.

Kto z pań posełek i panów posłów jest za negatywnym zaopiniowaniem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Ewa Muszyńska:

„Za” – 6, „przeciw” – 15, 1 osoba wstrzymała się od głosowania.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

W związku z tym głosujemy wniosek o pozytywne zaopiniowanie wymienionych części.

Kto z pań posełek i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Ewa Muszyńska:

„Za” – 15, „przeciw” – 6, 1 osoba wstrzymała się od głosowania.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

I głosujemy wniosek pana posła Wiesława Suchowiejki o pozytywne zaopiniowane projektu budżetu w części 67 – Polska Akademia Nauk.

Kto z pań posełek i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Ewa Muszyńska:

„Za” – 15, „przeciw” – 6, 1 osoba wstrzymała się od głosowania.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że Komisja przyjęła wnioski.

Przechodzimy do rozpatrzenia i zaopiniowania części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie. Bardzo proszę pana ministra Macieja Jakubowskiego.

Pół minuty przerwy na opuszczenie sali przez osoby, które chcą, bo mamy bardzo mało czasu.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo za sprawne opuszczenie sali. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Jakubowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałbym krótko przedstawić państwu projekt ustawy budżetowej na rok 2014 w części 30 – Oświata i wychowanie. Szczegóły mają państwo w przedstawionym materiale i chętnie odpowiem później na bardziej szczegółowe pytania.

Dochody budżetu państwa zaplanowane w części 30 są w wysokości 8.900 tys. zł. Zaplanowane dochody na 2014 r. są niższe o 26,1% od planowanych dochodów na rok 2013, co wynika z obniżenia prognoz dotyczących opłat wnoszonych przez osoby przystępujące do egzaminów kwalifikacyjnych umożliwiających uzyskanie tytułów zawodowych, zadanie organizowane przez okręgowe komisje egzaminacyjne, w związku z zakończeniem z dniem 31 grudnia 2012 r. działalności komisji egzaminacyjnych powoływanych przez kuratorów oświaty.

Jeżeli chodzi o wydatki z budżetu państwa w części 30 na rok 2014, zaplanowano je w kwocie 424.400 tys. zł; w dziale – Przetwórstwo przemysłowe zaplanowano kwotę 1000 tys. zł, z przeznaczeniem na dotacje przedmiotowe do podręczników szkolnych do kształcenia zawodowego; w dziale 750 – Administracja publiczna, na utrzymanie i działania ministerstwa zaplanowano środki w kwocie 42.800 tys. zł. Jest to kwota o 1,4% niższa niż w roku 2013. Tutaj porównuję już budżet po nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2013. Należy też zauważyć, iż znacznie niższe będą wydatki majątkowe, o 36,6%. Wydatki bieżące będą niższe o 0,2%. Natomiast wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej będą wyższe o 4,1%.

W dziale 801 – Oświata i wychowanie zaplanowano wydatki na łączną kwotę 369.700 tys. zł. Głównie środki krajowe w dziale 801 – Oświata i wychowanie zaplanowano na wydatki bieżące, na organizację i przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych, to jest 89.000 tys. zł; na finansowanie współpracy Polski z zagranicą 37.900 tys. zł; zapewnienie funkcjonowania placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym oraz ogólnokrajowe formy doskonalenia zawodowego nauczycieli, to jest 28.000 tys. zł; składki do organizacji międzynarodowych to 19.400 tys. zł; wsparcie organizacji, olimpiad, konkursów i turniejów – 7600 tys. zł; wydatki bieżące dla jednostek pomocniczych szkolnictwa – 6.300 tys. zł; nagrody ministra edukacji narodowej dla nauczycieli za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze – 5.500 tys. zł i dofinansowanie zakupów podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla osób niewidomych i słabo widzących – 2.500 tys. zł.

W dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza zaplanowano środki w wysokości 2.900 tys. zł. Spadek o 6,4% wynika ze wstrzymania zadania pod nazwą „Międzynarodowa wymiana młodzieży”.

W dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego zaplanowano podobne środki, w wysokości 8.000 tys. zł. To jest dotacja na Centrum Nauki Kopernik.

Wydatki z budżetu środków europejskich w ramach części 30 zaplanowane zostały w wysokości 372.000 tys. zł, z tego w dziale – Administracja publiczna 150 tys. zł i Oświata i wychowanie 371.945 tys. zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę pana posła Lecha Sprawkę o wygłoszenie koreferatu.

Poseł Lech Sprawka (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, w zakresie dochodów części budżetowej 30 nie wnoszę uwag. Natomiast w części wydatkowej z załącznika nr 2 zgłaszam następujące informacje. Otóż, z całej części 30 po stronie wydatkowej zmniejszone są wydatki w stosunku do pierwotnego budżetu 2013 r. o blisko 20.000 tys. zł. Na tę kwotę przede wszystkim składają się: zmniejszenie środków na administrację publiczną o około 1000 tys. zł; na komisje egzaminacyjne, rozdział 80145, około 7000 tys. zł; rozdział do kształcenia i doskonalenia nauczycieli, 80146, około 6000 tys. zł; rozdział 80180 – Działalność badawczo – rozwojowa, około 3000 tys. zł; Pozostała działalność, 80195, około 2000 tys. zł. Są to zmniejszenia wydatków w tych newralgicznych rozdziałach, w tych, które mają bezpośredni wpływ na podnoszenie jakości edukacji. Co prawda, w wyjaśnieniach na posiedzeniu podkomisji stwierdzano, że jeśli chodzi o komisje egzaminacyjne, do kształcenia i doskonalenia nauczycieli, są to głównie pozycje związane ze zmniejszeniem wkładu własnego do środków unijnych, niemniej jednak całość budżetu mniejszą o około 20.000 tys. zł niewątpliwie należy ocenić negatywnie.

Jeśli chodzi o środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu oświaty i wychowania, z załącznika nr 4 i 15, to, co prawda, kwota w sumie może jest imponująca,

bo około 372.095 tys. zł, ale pragnę zwrócić uwagę na to, o czym już mówiłem na poranym posiedzeniu, że sposób wykorzystania tych środków daleko odbiega od osiągnięcia określonych celów, jak również sposobu wydatkowania tych pieniędzy. Króciutko zacytuję fragment z ważniejszych ustaleń wyniku kontroli: »W ramach konkursu pod nazwą „Uruchomienie nowego typu studiów podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych” koszt jednego uczestnika studiów wynosił od 3,9 tys. zł do 13,4 tys. zł. Na kolejnych studiach podyplomowych pod nazwą „Opracowanie i wdrożenie programu doskonalenia zawodowego przedsiębiorstwa dla nauczycieli kształcenia zawodowego” koszt jednostkowy od 3,4 tys. zł do 23 tys. zł na jednego uczestnika«. I tutaj takie podsumowanie ze strony NIK: „Należy podkreślić, że koszty przypadające na jednego uczestnika realizowanych od 2008 r. projektów polegających na uruchomieniu studiów podyplomowych, były znacznie wyższe, nawet czterokrotnie, od kosztów studiów podyplomowych oferowanych odpłatnie przez uczelnie akademickie w roku akademickim 2012- 2013.”

I jeszcze jeden przykład, jak wyglądają koszty zarządzania w projektach. Na przykład, w 17 projektach o wartości jednostkowej do 500 tys. zł koszty zarządzania stanowiły od 4,5% do 63,8%. Podobna relacja projektu od 50 tys. zł do 1000 tys. zł, od 9,7% do 63,9%, prawie 70% to koszty zarządzania. W związku z tym trudno dziwić się, że nie są osiąganymi cele, które rzeczywiście przyświecają. W tym kontekście, niezależnie od czarujących liczb, proponuję również ocenę negatywną.

Jeśli chodzi o wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z załącznika nr 6, dotacje podmiotowe, celowe i przedmiotowe z załącznika nr 8 i 9, nie wnoszę uwag.

Reasumując, szanowni państwo, w tych dwóch fragmentach części 30, w wydatkach z załącznika nr 2 oraz w zakresie środków europejskich na finansowanie projektów z zakresu oświaty i wychowania z załącznika nr 4 i 15, proponuję opinię negatywną.

I na zakończenie, proszę państwa, jeszcze jedna uwaga. Otóż, wczoraj moja córka pisała wypracowanie – w piątej klasie szkoły podstawowej – „Mój ulubiony bohater w Mitologii”. Zasugerowałem jej Syzyfa, ale ona powiedziała, że to smutne i wybrała sobie Afrodytę. Dlaczego o tym mówię? Szanowni państwo, w kontekście właśnie środków na kształcenie, doskonalenie nauczycieli dzisiaj rano stała się wręcz rzecz niebywała. Oto w sytuacji, kiedy jest ustawa o budżecie, która dokonuje w art. 70a zmian związanych z doskonaleniem, kształceniem nauczycieli, jest art. 9, gdzie można, jeżeli już rzeczywiście zarówno rząd jak i Ministerstwo Edukacji Narodowej uważało, że nie ma potrzeby takiej wysokości środków, jakie wynikają z ustawy budżetowej, z art. 70a ust. 3, czyli w budżetach wojewodów uzyskać pełnej kwoty, czyli około 13.100 tys. zł, a zmniejszone zostało do 7000 tys. zł, to przecież można było tam zapewnić odpowiedni zapis. Niestety, głosami koalicji przegłosowaliście państwo, że aktualnie obowiązujący zapis prawny nic nie waży, nie ma to znaczenia, w środowisku nauczycieli wychowawców, a takich jest większość w Komisji, gdzie zawsze celem jest kształtowanie wśród młodzieży szacunku dla państwa, dla prawa stanowionego przez to państwo. Po prostu, powiem szczerze, ogarnął mnie nastrój tegoż mitu, o którym wspominałem, i w związku z tym, przepraszam za tę uwagę, wtrącenie, ale już nie chcę więcej zabierać czasu. Ten mój koreferat był moim ostatnim koreferatem. Panie przewodniczący, zgłaszam rezygnację na przyszłość z koreferowania. Po prostu, to nie ma sensu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję, panie pośle. To jest pana decyzja, więc nie będę o niej dyskutował, natomiast chcę pana posła poinformować, że dzisiaj w sekretariacie podjęliśmy odpowiedni zapis, jeśli chodzi o kształcenie nauczycieli i na pewno w planie będziemy mieli to na względzie.

Otwieram dyskusję. Czy są zgłoszenia? Jedno zgłoszenie, moje. Mianowicie, zgłaszam poprawkę do projektu ustawy budżetowej na rok 2014. Poprawka jest związana z następującą sytuacją. Wszyscy słyszymy w radio i w telewizji, że Ukraina przygotowuje się do podpisania aktu stowarzyszeniowego. Mamy nadzieję, że to zostanie zrobione. Jest taka kwestia, że było stanowisko MEN do postulatu zgłoszonego przez Zarząd Konwencji Samorządu Współpracy Polsko-Ukraińskiej, aby przeznaczyć pewną większą kwotę na tę współpracę i myślę, że warto ten gest zrobić, zarówno ze względu na to, że Ukraina

powinna do nas bardziej ciążyć, jak również, żeby jej pomóc. W trakcie rozmów MEN wyraziło następującą opinię: „W przypadku zasilenia budżetu MEN dodatkowymi środkami możliwe będzie zwiększenie deklarowanego przez polską stronę dofinansowania i wyższa kwota przeznaczona przez stronę polską na dwustronną wymianę może też przyczynić się do pozytywnego wyniku procesu decyzyjnego na Ukrainie w sprawie instrumentu wymiany młodzieży”. W związku z tym jest właśnie ta poprawka. Poprawka znalazła źródło finansowania w części 29 – Obrona narodowa, dział 752 – Obrona narodowa, rozdział 75208 – Ordynariat połowy Wojska Polskiego, wydatki bieżące jednostek budżetowych, 500 tys. zł; przeniesienie, cel finansowy, część 30 – Oświata i wychowanie, dział 854 – dotacyjna opieka wychowawcza, rozdział 85412 – kolonie, obozy oraz inne formy wypoczynku, dotacje i subwencje, kwota 50 tys. zł z przeznaczeniem na wymianę młodzieży między Polską i Ukrainą. Krótkie uzasadnienie. Te środki cały czas są planowane ponad, zwykle są niewykorzystywane, jeśli chodzi o dział 29, rozdział 75208, w związku z tym myślę, że lepiej przeznaczyć te środki już teraz w budżecie na tę wymianę.

Czy jeszcze są jakieś głosy? Nie widzę, w związku z tym przechodzimy do głosowania. Zaczynamy od poprawki. Bardzo proszę, głosujemy zgłoszoną poprawkę.

Kto z pań i panów posłów jest za tą zgłoszoną poprawką? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Ewa Muszyńska:

„Za” – 1, 10 – „przeciw”, 4 osoby wstrzymały się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję. Komisja nie przyjęła poprawki.

Przechodzimy do głosowania. Poddaję pod głosowanie wniosek pana posła Sprawki o negatywne zaopiniowanie części 30, w zakresie: wydatki, załącznik nr 2, oraz środki europejskie, załączniki nr 4 i 15.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za negatywnym zaopiniowaniem w tej części załączników? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Ewa Muszyńska:

6 osób „za”, 10 – „przeciw”, 1 osoba wstrzymała się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Przystępujemy do głosowania łącznego całości. Poddaję pod głosowanie wniosek o pozytywne zaopiniowanie całości części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem w całości części 30? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik.

Sekretarz Komisji Ewa Muszyńska:

11 – „za”, 5 – „przeciw”, 1 osoba wstrzymała się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Informuję, że Komisja pozytywnie zaopiniowała część budżetową nr 30. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny. Bardzo proszę panią Jolantę Kochańską, zastępcę prezesa.

Zastępca prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego Jolanta Kochańska:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałam przedstawić założenia budżetu Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Wartość budżetu na rok 2014 planowana jest na kwotę 32.620 tys. zł, z czego dochody budżetowe stanowią wartość w projekcie budżetu 8422 tys. zł. Te dochody, to przede wszystkim dochody pochodzące ze sprzedaży polskich norm i wydawnictw własnych Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Przy czym chciałam zwrócić uwagę Wysokiej Komisji, że oprócz tych dochodów uwidoczniionych w budżecie należy także pamiętać o tym, że ze sprzedaży polskich norm odprowadzamy także podatek VAT, który, jak państwo wiecie, wynosi 23%, w związku z tym musimy też pamiętać także o kwocie, która w inną kieszeń budżetu, ale też jest odprowadzana z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego do budżetu państwa. Inne pozycje dochodów budżetowych to certyfikacja na znak zgodności, dochody z tytułu

prac na zamówienie i notyfikacji projektów norm własnych i inne, które mogą się pojawić w toku prowadzenia prac normalizacyjnych.

Wydatki budżetowe składają się w wydatków bieżących, wydatków inwestycyjnych oraz wydatków na obronę narodową. Chciałabym kolejno omówić te wydatki.

Wydatki bieżące stanowią kwotę 30.722 tys. zł, z czego 15.476 tys. zł to są wydatki związane z wynagrodzeniami osobowymi, 1050 tys. zł przeznaczone jest na prowadzenie prac normalizacyjnych, związane przede wszystkim z tłumaczeniem wprowadzanych norm europejskich na język polski, normy europejskie zharmonizowane z dyrektywami nowego podejścia. Przede wszystkim na te prace te środki są przeznaczone. Inne większe pozycje, to: współpraca z zagranicą 3745 tys. zł, gdzie gros środków, 3400 tys. zł, przeznaczone jest na składki w organizacjach międzynarodowych i europejskich, normalizacyjnych, związane z członkostwem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w tych jednostkach. Następna duża pozycja w wydatkach bieżących to wydatki na informatykę, która nie jest związana z inwestycjami. To jest obsługa systemów informatycznych i bieżąca eksploatacja tych systemów. Kwota 2721 tys. zł. I pozostałe wydatki bieżące, które związane są przede wszystkim z funkcjonowaniem, z administrowaniem działalności Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, wydatki na poziomie 3543 tys. zł.

Jeżeli chodzi o wydatki majątkowe, czyli inwestycyjne, to przede wszystkim związane są z zakupami inwestycyjnymi, związanymi z zakończeniem wszystkich systemów informatycznych, które są w tej chwili prowadzone. Jesteśmy w trakcie realizacji ostatniego etapu całego takiego portalu normalizacyjnego, część druga, i w roku 2014 przewidziany jest etap integracji wszystkich systemów, które w skład tego portalu wchodzi. Kwota tych wydatków to kwota 2057 tys. zł, zmniejszona w stosunku do poprzednich wydatków o 27%. Nie zaspokaja ona wszystkich naszych potrzeb związanych z tymi zakupami, ale sobie poradzimy w tym roku jeszcze, mamy nadzieję, że w przyszłym będziemy mogli uzupełnić te wydatki, które są niezbędne do zakończenia tego procesu integracji.

Myślę, że to jest taka ogólna informacja, która pokazuje budżet Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Chciałabym jeszcze Wysoką Komisję poinformować, że prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego wystąpił do ministra finansów z wnioskiem o podwyższenie kwoty wynagrodzeń osobowych o kwotę 1000 tys. zł i jeżeli Wysoka Komisja mogłaby poprzeć ten wniosek, to byli byśmy wdzięczni. Oczywiście, to jest poza tym budżetem, wniosek prezesa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Oczywiście, Komisja może poprzeć, tylko musimy znaleźć, skąd te pieniądze możemy przesunąć. Jeżeli ma pani jakiś pomysł, pani prezes, to słuchamy.

Zastępca prezesa PKN Jolanta Kochańska:

Nie mam. Mamy budżet mniejszy niż w tamtym roku, dlatego nam brakuje.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Poproszę teraz posła sprawozdawcę. Upoważnił on panią przewodniczącą Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Chciałam państwa przeprosić w imieniu pana posła Suchowiejki, który akurat w tym momencie jest sprawozdawcą na sali sejmowej, w związku z tym nie może teraz zabrać głosu, ponieważ jego punkt jest właśnie teraz realizowany na sali plenarnej. W związku z tym chciałam zgłosić wniosek o pozytywne zaopiniowanie projektu budżetu PKN. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Kto z gości? Nie widzę. W takim razie zamykam dyskusję i poddaję wniosek pod głosowanie, wniosek o pozytywne zaopiniowanie części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem wniosku w części budżetowej 65? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wynik głosowania.

Sekretarz Komisji Ewa Muszyńska:

13 – „za”, 4 – „przeciw”, 1 osoba wstrzymała się od głosu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że Komisja przyjęła pozytywną opinię o części budżetowej 65 – Polski Komitet Normalizacyjny.

Przystępujemy do wyboru posła przedstawiającego opinię na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Proszę o zgłaszanie kandydatur.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Proponuję pana posła Suchowiejkę, ponieważ był koreferentem w dwóch częściach dzisiaj omawianego budżetu.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Czy jest sprzeciw? Nie słyszę, w takim razie stwierdzam, że pan poseł Suchowiejko został wybrany na przedstawiającego opinię na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Wysoka Komisjo, w takim razie stwierdzam, że porządek dzienny został wyczerpany. Zamykam posiedzenie. Informuję, że protokół z posiedzenia z załączonymi pełnymi zapisami jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję bardzo.